



Verneområdestyret
for Skardsfjella og
Hyllingsdalen

Møteinnkalling

Utvalg: Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen
Møtested: Vauldalen fjellhotell, Brekken
Dato: 06.12.2024
Tidspunkt: 10:00

Eventuelt forfall må meldes snarest til nasjonalparkforvalter. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Ramme for møte:

10.00 Kaffe og biteti

1030 Møtestart

Orientering om Prosjekt Mulighetsstudie og forprosjekt for innfallsporter og informasjonspunkt for Skardsfjella og Hyllingsdalen v/ Agraff Arkitektur, Marte Willumsen.

11.15 Pause

1130 Orienteringer fra SNO lokalt v/Kristin L. Austvik

Orienteringer fra forvalter

11 45 Pause

12.00 Behandling av saker

13.30 Juletalerken med dessert

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv-saksnr
ST 28/2024	Godkjenning av møteinnkalling og saksliste		
ST 29/2024	Valg av protokollunderskriver i tillegg til leder		
ST 30/2024	Referat sak		
RS 8/2024	Søknad om bu for allmennheten Skardsfjella og Hyllingsdalen Verneområde - saken avsluttes		2023/9386
RS 9/2024	Signert : Avtale om leie av grunn og drift av innfallsport ved Torsvollen i Brekken	X	2024/58
RS 10/2024	Signert : Vedlegg 7 til Kontrakt - Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen – Mulighetsstudie av 29.04.2024	X	2024/3078
RS 11/2024	Vedtak i klagesak - Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde - stadfester pålegg om retting av oppført solcellepanel - Nedre Hyllingsvollen - Gunnar Borgos		2021/11277
RS 12/2024	Signert : Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen Avtale om tjenestekjøp 2024-25 - 2286moh AS	X	2024/58
RS 13/2024	Signert : Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen - Avtale om tjenestekjøp 2024 - Trollbinde	X	2024/58
ST 31/2024	Delegerte vedtak i perioden 24.08.-22.11.2024		2024/58
DS 20/2024	Innvilget - Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde - dispensasjon for motorferdsel med snøscooter til hytte på Blokkarneset- Rien - gnr./bnr. 132/1446 Røros - Leif Ove Tamnes		2024/10632
DS 21/2024	Innvilget - Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde - dispensasjon for motorferdsel med snøscooter - Torsvollveien - Stickertvollen - Tone C R Gulowsen		2021/1169
DS 22/2024	Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde - dispensasjon for motorferdsel 2025 - snøscooter til hytte Høgvolliveien 320 - Håkon Moen		2024/13315
ST 32/2024	Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen 2024 - Tiltak og oppsyn 2024 og 2025		2024/58
ST 33/2024	Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen - drift 2024 - budsjett og møteplan 2025		2024/58
ST 34/2024	Eventuelt		

ST 28/2024 Godkjenning av møteinnkalling og saksliste
ST 29/2024 Valg av protokollunderskriver i tillegg til leder
ST 30/2024 Referat sak

Fra: Berger, Marit Sophie[]
Sendt: 16.09.2024 15:07:00
Til: Torgrim Torpet;Kai Børge
Amdal;aursund@fjellstyrene.no[Torgrim.Torpet@roros.kommune.no;kba@statskog.no;aursund@fjellstyrene.no]
Tittel: Søknad om bu for allmennheten Skardsfjella og Hyllingsdalen Verneområde - saken avsluttes

Hei!

Takk for sist på møte fredag 13.09.2024. Med bakgrunn i møte avsluttes saken med Brekken og omegn grendeutvikling som søker. Aursund Fjellstyre overtar rollen som eventuell søker om oppføring av bu for allmenheten på Statskog SF`s eiendom (Røros nordre allmenning) i Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde. Aursund fjellstyre må søke Statskog først og tillatelse fra Statskog må foreligge før søknaden går videre til Røros kommune for behandling etter Plan- og bygningsloven og verneområdestyret for behandling etter verneforskriften for Skardsfjella og Hyllingsdalen.

Med vennlig hilsen
Marit Sophie Berger
nasjonalparkforvalter



**Verneområdestyret
for Skardsfjella og
Hyllingsdalen**



**Gaejsietjahken j̄ih Hyllegen
eatnemevaarjelimmiedajven stávroe**

Telefon: 73 19 92 20
Mobil: 40 61 70 01
E-post: marit.berger@statsforvalteren.no
Web: [Nasjonalparkstyre | Forside](#)

Fra: Torgrim Torpet <Torgrim.Torpet@roros.kommune.no>
Sendt: onsdag 19. juni 2024 10:34
Til: Kai Børge Amdal <kba@statskog.no>; Berger, Marit Sophie <marit.berger@statsforvalteren.no>
Kopi: aursund@fjellstyrene.no
Emne: Sv: Bu allmennheten Skardsfjella og Hyllingsdalen Verneområde

Takk for viktige presiseringer som skal være med i det videre arbeidet.

Mvh. Torgrim Torpet

Fra: Kai Børge Amdal <kba@statskog.no>

Sendt: onsdag 19. juni 2024 09:15

Til: Berger, Marit Sophie <marit.berger@statsforvalteren.no>; Torgrim Torpet <Torgrim.Torpet@roros.kommune.no>

Kopi: aurund@fjellstyrene.no <aurund@fjellstyrene.no>

Emne: Sv: Bu allmennheten Skardsfjella og Hyllingsdalen Verneområde

Denne eposten er sendt fra en person utenfor organisasjonen. Ikke klikk på lenker eller åpne vedlegg før du er sikker på hvem avsender er, og at innholdet er trygt.

Hei

Takk for informasjon. Dette er nyttig og viktig informasjon å ha med seg i arbeidet videre.

Med vennlig hilsen

Kai Børge Amdal

Eiendomskonsulent

90726191



Fra: Berger, Marit Sophie <marit.berger@statsforvalteren.no>

Sendt: onsdag 19. juni 2024 09:07

Til: Kai Børge Amdal <kba@statskog.no>; Torgrim Torpet <Torgrim.Torpet@roros.kommune.no>

Kopi: aurund@fjellstyrene.no <aurund@fjellstyrene.no>

Emne: SV: Bu allmennheten Skardsfjella og Hyllingsdalen Verneområde

Hei!

Sender dere litt informasjon om hva som står i verneforskrift og forvaltningsplan for Skardsfjella og Hyllingsdalen, og som vil ligge til grunn når verneforvaltningen skal behandle en eventuell søknad:

Verneforskrift § 3 pkt 1.3.j): «Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til oppføring av en (1) hytte for allmenheten i samsvar med forvaltningsplan».

I [forvaltningsplanen](#) heter det under retningslinjer for oppføring av nye bygninger på s. 61: «Plassering av ei eventuell hytte for allmenheten må vurderes i forhold til stinett og ferdsel i området. Reindrifta skal høres dersom det blir aktuelt med oppføring av ei turisthytte.» De øvrige retningslinjene på s 61 gjelder også, så langt de er relevante for saken.

På s 60 i forvaltningsplanen står det litt mer om bakgrunnen for bestemmelsen: «Utgangspunktet for at denne bestemmelsen er tatt inn, er et ønske fra Trondheim Turistforening, men det er ikke nødvendigvis slik at hytta skal være ei ordinær turistforeningshytte eid av Trondheims

Turistforening. Andre aktører kan også drifte ei slik hytte innenfor rammen om at den skal være til allmenn bruk, eks. ei privat drevet turisthytte. Plassering av ei slik eventuell hytte må bl.a. vurderes i forhold til stinett i området. Reindrifta skal høres dersom det blir aktuelt med oppføring av ny turisthytte. Det er i hovedsak ikke ønskelig med nye tekniske inngrep i verneområdet.»

Hytte for allmenheten er også omtalt i [besøksstrategien](#) for området. Besøksstrategien er et vedlegg til forvaltningsplanen. Hytte for allmennheten er ikke satt opp som tiltak fra verneforvaltningens side, men er omtalt slik på s52:

«Hytte for allmenheten

Det er ingen hytter til bruk for allmenheten i Skardsfjella og Hyllingsdalen i dag. Det er uttrykt ønske om å opprette ei slik hytte spesielt med tanke på lokalbefolkningen og økt bolyst. Lang veg inn til aktuelle fiskevatn gjør at det er behov for en overnattingsmulighet.

Verneforskriften og forvaltningsplanen åpner for at det kan gis tillatelse til ei slik hytte etter søknad. Ved en eventuell søknad må det foretas en egen sårbarhetsvurdering i forhold vegetasjon og dyreliv, og det må tas nødvendig hensyn til den samiske reindrifta i området. Det er varslet fra Riast/Hylling reinbeitedistrikt/Gåebrien sijte at de vil gå imot en søknad om ei hytte for allmenheten med begrunnelse i økt ferdsel. I høringen av besøksstrategien har eierne av gnr. 190 bnr. 1,2 og 3 i Tydal sagt klart ifra at de ikke ønsker ei slik hytte på sin eiendom. På generelt grunnlag skal plassering av hytta være avklart med grunneier før det søkes om bygging til vernemyndigheten.»

Dette til orientering.

Med vennlig hilsen

Marit Sophie Berger

nasjonalparkforvalter



**Verneområdestyret
for Skardsfjella og
Hyllingsdalen**



**Gaejsietjahken jñh Hyllegen
eatnemevaarjelimmiedajven stávroe**

Telefon: 73 19 92 20

Mobil: 40 61 70 01

E-post: marit.berger@statsforvalteren.no

Web: [Nasjonalparkstyre | Forside](#)

Fra: Kai Børge Amdal <kba@statskog.no>

Sendt: tirsdag 18. juni 2024 10:48

Til: Torgrim Torpet <Torgrim.Torpet@roros.kommune.no>

Kopi: aurund@fjellstyrene.no; Berger, Marit Sophie <marit.berger@statsforvalteren.no>

Emne: Sv: Bu allmennheten Skardsfjella og Hyllingsdalen Verneområde

Hei igjen

Om en slik hytte skal bygges er det viktig for oss å ha en god avtalepart. At fjellstyret står som ansvarlig vil i så tilfelle være en god løsning for vår del.

Jeg foreslår derfor at fjellstyret står som søker og tiltakshaver på bua, og at de gjennomfører den nødvendige søknadsprosessen.

Jeg foreslår at vi kan ta et møte rundt dette for å se på veien videre. Kan du ta initiativ til å finne en møtedato der du, Statskog og Fjellstyret møtes?

Med vennlig hilsen

Kai Børge Amdal

Eiendomskonsulent

90726191



Fra: Torgrim Torpet <Torggrim.Torpet@roros.kommune.no>

Sendt: mandag 17. juni 2024 14:04

Til: Kai Børge Amdal <kba@statskog.no>

Kopi: aurund@fjellstyrene.no <aurund@fjellstyrene.no>; Berger, Marit Sophie <marit.berger@statsforvalteren.no>

Emne: Re: Bu allmennheten Skardsfjella og Hyllingsdalen Verneområde

Hei

Har hatt dialog med Aursund Fjellstyre og det vil nok være mest hensiktsmessig at de står som eier.

Når det gjelder finansiering kan dette jobbes med på flere måter , men som eier bør Aursund Fjellstyre ta endel av finansieringa.

Det kan også søkes om midler fra ulike hold.

Det har vært kontakt med Røros kommune og byggesaksavdelinga der. Saken er blitt lagt fram for reindriftsnæringa uten at de har tatt noen endelig holdning til saken, men deres syn har kommet fram. I den anledning kan det sies at denne bus er tatt med i forvaltningsplanen for området og på den måten « forhandlet» fram der. Dette er en plan hvor alle berørte parter har fått tatt stilling til saken. Er klar over at det likevel må være en ny høringsrunde i saken.

Dette er i all hovedsak gangen i saken.

Det kan i anledning nevnes st Fjellstyret har ei gamme i området og at ei bu kan bli ei erstatning for denne.

Mvh. Torgrim Torpet

Sendt fra [Outlook for iOS](#)

Fra: Kai Børge Amdal <kba@statskog.no>
Sendt: Monday, June 17, 2024 1:38:23 PM
Til: Torgrim Torpet <Torggrim.Torpet@roros.kommune.no>
Kopi: aurund@fjellstyrene.no <aurund@fjellstyrene.no>; Berger, Marit Sophie <marit.berger@statsforvalteren.no>
Emne: Sv: Bu allmennheten Skardsfjella og Hyllingsdalen Verneområde

Denne eposten er sendt fra en person utenfor organisasjonen. Ikke klikk på lenker eller åpne vedlegg før du er sikker på hvem avsender er, og at innholdet er trygt.

Hei

Har sett på saken ut fra det som tidligere er innsendt til oss. Jeg har noe problem med å se hvor saken står i dag, og også hva som skal gjøres av hvem fremover. Håper du kan hjelpe meg med disse spørsmålene

Hvem skal stå som eier av bua?
Hvem skal bygge og finansiere den?
Hvilken prosess har denne hatt opp mot kommunen og byggesaksmyndigheter?

Med vennlig hilsen

Kai Børge Amdal
Eiendomskonsulent

90726191



Fra: Torgrim Torpet <Torggrim.Torpet@roros.kommune.no>
Sendt: mandag 17. juni 2024 13:25
Til: Kai Børge Amdal <kba@statskog.no>
Kopi: aurund@fjellstyrene.no <aurund@fjellstyrene.no>; Berger, Marit Sophie <marit.berger@statsforvalteren.no>
Emne: Bu allmennheten Skardsfjella og Hyllingsdalen Verneområde

Hei.

Har tidligere hatt kontakt vedrørende oppføring av ei bu. Lurer på om det har skjedd noe i saken. Aursund Fjellstyre er orientert om saken og lurer også på om det har skjedd noe. Områdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen er også kjent med saken. Håper på tilbakemelding.

Mvh. Torgrim Torpet
Brekken og omegn bygdeutvikling.

Gunnar Borgos
Tamnesveien 2016
7370 BREKKEBYGD

Trondheim, 17.09.2024

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2024/4954

Saksbehandler:
Marit Doseth

Vedtak i klagesak om pålegg om retting av oppført solcellepanel i Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde

Vi viser til klager på Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen sine vedtak 06.03.2024 og 01.04.2024. Klagesaken ble oversendt fra verneområdestyret 08.05.2024.

Vedtak

Miljødirektoratet opprettholder Verneområdestyret i Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde sitt vedtak og stadfester pålegget om retting. Stativet som solcellepanelene er montert på skal rives og solcellepaneler skal eventuelt plasseres på veggen av eksisterende bygningsmasse innen 31.08.2025. Avfallet fra rivningen skal håndteres forsvarlig.

Vedtaket er fattet etter verneforskriften § 3 pkt. 1.1, naturmangfoldloven § 69 og forvaltningsloven § 34 fjerde ledd.

Dere kan ikke klage på vedtaket.

Bakgrunn for saken

Sommeren 2021 ble det satt opp solcelleanlegg på Nedre Hyllingsvollen uten at det var gitt dispensasjon fra verneforskriften. Anlegget ble senere omsøkt, og verneområdestyret ga tillatelse 24.03.2022. Det ble imidlertid satt vilkår om at solcellepanelene skal plasseres på vegg til eksisterende bygningsmasse og ikke på allerede oppført stativ. Det ble også satt vilkår om at stativet måtte rives.

Vilkårene ble påklaget, men vi stadfestet styrets vedtak 29.01.2023. Frist for rivning ble satt til 01.09.2023.

Da Statens naturoppsyn kontrollerte eiendommen 24.10.2023 ble det konstatert at stativet med solcellepanel ikke var blitt revet. Det ble derfor gitt forhåndsvarsel om retting 02.11.2023.

Svar på forhåndsvarsel

Forhåndsvarselet ble besvart 08.11.2023. I tilsvaret opplyses det at det var planlagt rivning av anlegget første halvdel av august 2023, men da var det uvanlig vått og rivning ble derfor utsatt til 2024, da var forhåpentligvis vei og terreng tilstrekkelig opptørket. Kjøring med traktor ville ha medført for store terrengskader i 2023.

Videre hevdes at det er uriktig at solcelleanlegget ble oppført uten søknad. Forvaltningsmyndigheten ble kontaktet og det ble diskutert alternative løsninger. Det ble også etterlyst en reaksjon fra forvaltningen. Den lange saksbehandlingstiden mener dere burde medføre lengre frister for dere også.

Det anføres også at handlingsrommet for eierne bør være større, forvaltningsmyndigheten synes å ta mer hensyn til kulturminneavdelingen i fylkeskommunen og subalpin bjørkeskog. Å bli vurdert som lovbrøyer har vært sårende og saken har hatt store omkostninger, både psykisk og i penger og arbeid. Det vises også til at begrepet «solcellepanel» ikke er nevnt hverken i verneforskrift eller forvaltningsplan, og ikke naturlig hører inn under ordlyden "anlegg".

Pålegg om retting

Verneområdestyret fattet 08.12.2023 pålegg om retting. Ifølge vedtaket skal stativet som solcellepanelene er montert på rives, og eventuelle solcellepaneler skal plasseres på veggen av eksisterende bygningsmasse. Avfallet fra rivningen skal håndteres forsvarlig. Frist for retting ble satt til 01.09.2024. Det ble også gitt forhåndsvarsel om tvangsmulkt.

Klagers argumenter

Den 26.01.2024 ble verneområdestyrets vedtak påklagd av Sven Even Finborud Borgos på vegne av Gunnar Borgos og Randi Finborud. Innledningsvis vises det til forlenget klagefrist, gitt i telefonsamtale 18.12.2023.

Forvaltningens lange saksbehandlingstid på ett år og fire måneder og mangelen på foreløpig svar ble bemerket i klagen. I denne perioden det ble foretatt investeringer som vil gi et vesentlig økonomisk tap dersom retting må gjennomføres.

Det foreslås som alternativ løsning å bytte ut eksisterende telegrafstolper med stolper i miljøvennlig materiale som beises i diskre gråfarge. Bredden på stativet reduseres slik at det ikke overstiger bredden på panelene og hele oppsettet vil dermed bli betraktelig mindre i størrelse og dermed mindre synlig.

Subsidiært foreslås det å flytte panelet på foreslåtte stativ inn i bjørkeskogen, skjult fra setermiljøet. Noen bjørketrær vil måtte felles, men hogst av bjørk til fyringsved er tillatt etter verneforskriften. Dette mener dere vil bevare seterkulturmiljøet bedre, det unngås at panelene monteres på tradisjonell seterbebyggelse. Panelene vil være et overveldende, dominerende visuelt element. Det finnes heller ikke sørvendte flater som er store nok.

Verneområdestyret sine merknader

Verneområdestyret behandlet klagen i møte 06.03.2024. Styret opprettholdt sitt pålegg om retting og besluttet å avvise klagen med den begrunnelse at verneområdestyret ikke kan endre et endelig vedtak stadfestet av Miljødirektoratet. Styret mente derfor at klagen derfor må avvises.

Det ble gitt klageadgang på avvisningsvedtaket.

Klage på avvisningsvedtaket

Verneområdestyrets avvisningsvedtak ble 01.04.2024 påklagd av Sven Even Borgos, på vegne av Randi Finborud og Gunnar Borgos. Det ble presisert at klagen gjaldt vedtak om pålegg om retting, og ikke avgjørelsen av opprinnelig søknad om oppføring av solcelleanlegget. Hovedargument i klagen var likevel anførsler knyttet til søknads- og klageprosessen til solcelleanlegget. Det var i hovedsak de samme argumentene som ble anført som i klagen datert 26.01.2024.

Verneområdestyrts merknader til klage på avvisningsvedtaket

Verneområdestyret behandlet klagen på avvisningsvedtaket 02.05.2024. Styret opprettholdt sitt vedtak om å avvise klagen. Det ble vist til at opprinnelig frist for rivning ikke ble etterkommet og at det derfor ble gitt forhåndsvarsel om pålegg om retting.

Styret viste til at det ikke var blitt stilt vilkår om hvilken bygning eller vegg solcelleanlegget skal plasseres på, heller ikke hvor på veggen eller hvilken størrelse solcellepanelene skal ha. De alternative løsningene som ble foreslått i klagen, var alle kjent for styret ved den tidligere behandlingen av søknaden.

Styret kunne ikke se at det var noen nye momenter i saken som ikke var kjent da de fattet vedtak om pålegg om retting. Styret opprettholdt derfor sitt vedtak om å avvise klagen. Klagen på avvisningen ble oversendt til Miljødirektoratet 08.05.2024 for endelig avgjørelse.

Miljødirektoratets vurderinger

Vi er klageinstans i saken, og kan derfor prøve alle sider av den. Vi kan også ta hensyn til nye omstendigheter og forhold som ikke er tatt opp i klagen.

Hva gjelder saken?

Det klages over pålegg om retting for det verneområdestyret mener er et ulovlig oppført stativ til et solcelleanlegg i Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde.

Hvilke regler er aktuelle?

Nedre Hyllingsvollen ligger i Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde, som ble vernet ved kgl.res 9. januar 2009. Forskrift om verneplan for Skardsfjella og Hyllingsdalen (verneforskriften) setter rammene for hvilke tiltak og aktiviteter som kan gjennomføres i verneområdet.

Formålet med vernet fremgår av verneforskriften § 2 og er blant annet å ta vare på et større naturområde som er relativt lite påvirket av tyngre tekniske inngrep, med det biologiske

mangfold som preger landskapet. Vernet omfatter også verdifulle innslag av kulturlandskap, kulturminner og sammenhengen mellom disse, særlig de tallrike samiske kulturminner.

Det forbud mot inngrep som vegbygging, oppføring og ombygging av varige eller midlertidige bygninger, anlegg og innretninger i landskapsvernområdet, jf. verneforskriften § 3 pkt. 1.1. Solcelleanlegget er et anlegg eller en innretning som er forbudt etter denne bestemmelsen og som krever dispensasjon fra verneforskriften for å være lovlig.

Dersom et tiltak er oppført ulovlig, kan forvaltningsmyndigheten vedta pålegg om å rette det ulovlige tiltaket, jf. naturmangfoldloven § 69 hvor det heter: *"Myndigheten etter loven kan pålegge den ansvarlige å rette eller stanse forhold som er i strid med loven eller vedtak med hjemmel i loven"*.

Konkret vurdering

Verneområdestyret kan gi pålegg om retting eller stans av forhold som er i strid med loven, jf. naturmangfoldloven § 69. Klager mener det finnes andre og bedre alternativer til retting, og kommer med konkrete forslag til andre løsninger.

Verneområdestyret har avvist klagen da de mener anførslene som påberopes tidligere er vurdert og endelig stadfestet ved vår klagebehandling. De foretar allikevel en vurdering av klagens anførsler.

Det fremgår av forvaltningsloven § 33 at dersom vilkårene for å behandle klagen ikke er oppfylt, skal saken avvises. Avvisningsgrunner kan for eksempel være at klageren ikke har klagerett, klagefristen ikke er overholdt eller at det ikke er et enkeltvedtak som påklages.

Pålegget om retting er et enkeltvedtak og klagen er fremsatt til verneområdestyret, som er rett myndighet. Videre er klagefristen overholdt i foreliggende tilfelle, etter avtale om forlenget klagefrist med vernemyndigheten.

Klagen er fremsatt av Sven Even Borgos på vegne av de klageberettigede Randi Finborud og Gunnar Borgos. Det er et krav etter forvaltningsloven § 12 fjerde ledd at det fremlegges skriftlig fullmakt dersom en person representerer en person eller bedrift. Vi kan ikke se at skriftlig fullmakt er fremlagt i denne sak, men styret har godkjent at klagen er skrevet av sønnen. Forvaltningen har ikke noen plikt til å avvise den som ikke dokumenter fullmakt, det må være en saklig grunn til dette. Vi mener det burde foreligget en skriftlig fullmakt fra de klageberettigede, men vi finner av hensyn til effektivitet og ressursbruk ikke å avvise klagen av denne grunn.

Verneområdestyret har avvist klagen på bakgrunn av de anførsler som fremsettes i klagen. Ifølge forvaltningsloven § 32 trenger ikke klager å begrunne sin klage, og § 34 andre ledd sier at vi som klageinstansen ikke er bundet av de grunner som klager anfører. Vi kan bygge vår avgjørelse på et helt annet grunnlag. Vi legger derfor til grunn at en klages anførsler ikke gir grunn til å avvise en klage.

Det er verneområdestyrets pålegg om retting som det nå er gitt klagerett på. Alternative løsninger med hensyn utforming av stativ og plassering av dette, vil ikke bli vurdert på nytt. Dette har vi tatt stilling til tidligere. I vårt vedtak 29.01.2023 viste vi til uttalelse fra Trøndelag

fylkeskommune som sa at et frittstående anlegg ville virke mer skjemmende i setermiljøet enn en tradisjonell panelløsning festet på sør eller vestvendt veggflat. Frittstående solcellepaneler vil påvirke kulturlandskapet mer mente kulturminnemyndigheten. Vi la på samme måte som verneområdestyret vesentlig vekt på fagmyndighetens uttalelse i denne sak.

Retting kan som nevnt bare kreves for forhold som er i strid med loven. I foreliggende tilfelle er det gitt tillatelse til oppføring av solcellepanelene, men monteringen skal være på vegg på eksisterende bebyggelse og ikke på frittstående stativ. Solcelleanlegget montert på frittstående stativet er dermed ulovlig og vernemyndighetene har hjemmel til å pålegge fjerning av stativet.

For forvaltningsmyndigheten er det svært viktig å forhindre at enkeltpersoner tar seg til rette i verneområder. Det er derfor av stor betydning at forvaltningen ikke åpner for eller gir inntrykk av at det er lettere å få tilgivelse enn tillatelse. Presedensvirkningen, betydningen av å skape respekt for regelverket og at man ikke skal tjene på å ta seg til rette tillegges derfor stor vekt.

Videre er en streng praksis i tråd med prinsippet i naturmangfoldloven § 11 om at tiltakshaver skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet. Formålet med vernet er blant annet å ta vare på å et større naturområde som er relativt lite påvirket av tyngre tekniske inngrep, med det biologiske mangfold som preger landskapet. Den urørte vassdragsnaturen knyttet til Glommas kilder er her av særlig verdi. Fjellbjørkeskogen skal ivaretas som en viktig del av landskapsbildet. Vernet omfatter også verdifulle innslag av kulturlandskap, kulturminner og sammenhengen mellom disse, særlig de tallrike samiske kulturminner. Gradvise endringer ved inngrep av ulik art kan medføre området mister sitt særpreg. En slik gradvis nedbygging vil være i strid med verneformålet og vil kunne uthule vernet. Det vises til naturmangfoldloven § 36 andre ledd som sier at det i et landskapsvernområde ikke må settes i verk tiltak som *alene eller sammen med andre tiltak (vår utheving)* kan endre det vernede landskapets særpreg eller karakter vesentlig.

Vi legger også til grunn at grunneiere, rettighetshavere og andre brukere i naturvernområder har plikt til å undersøke om en ønsket handling eller tiltak er lovlig eller ikke innenfor verneområdet. Dersom man er usikker, bør man kontakte kompetent myndighet for å få dette avklart. Ifølge saksopplysningene tok dere kontakt med vernemyndighetene for å få solcelleanlegget vurdert, men før søknaden var avgjort ble anlegget oppført. Vi mener at dere bør bære risikoen ved å oppføre solcelleanlegget uten at tillatelse forelå. Det legges derfor ikke avgjørende vekt på det økonomiske tapet som vil oppstå ved fjerning.

Selv om fjerningen medfører både arbeidsinnsats og omkostninger, finner vi ikke at pålegget spesielt tyngende eller uforholdsmessig. Solcelleanlegget kan plasseres på eksisterende bygningsmasse. Det vises til at den klare hovedregelen etter forvaltningspraksis er at ulovlige tiltak som ikke frivillig rettes, skal pålegges fjernet. Dette for å sikre respekt for regelverket og ivaretagelse av verneverdiene i området. Pålegget innebærer at stativet skal rives og fjernes innen 01.09.2024. Siden dette datoen er utløpt og det raskt nærmer seg vinter, settes ny frist for retting til 31.08.2025.

Ut fra det ovennevnte opprettholder vi pålegget fra Verneområdestyret for Skardsfjell og Hyllingsdalen landskapsvernområde om fjerning av stativet for solcelleanlegg, jf. naturmangfoldloven § 69.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Terje Qvam
seksjonsleder

Marit Doseth
seniorrådgiver

Kopi til:

Verneområdestyret for Skardsfjella og
Hyllingsdalen
STATSFORVALTEREN I TRØNDELAG

Statsforvalteren i Trøndelag,
Postboks 2600
Postboks 2600

7724 STEINKJER

7734 Steinkjer

Arkivsaksnr: 20:

Saksbehandler: Marit Sophie B

Dato: 22.11.2024

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen	31/2024	06.12.2024

Delegerte vedtak i perioden 24.08.-22.11.2024

Vedlegg

1 Kopi av delegerte vedtak 24.08. - 22.11.2024

Forvalters innstilling

Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen tar refererte vedtak til orientering

Saksopplysninger

I vedtektene for verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen av 19.01.2024 er det åpnet for at verneområdestyret kan gi forvalter myndighet til å treffe vedtak og beslutninger i nærmere definerte sakstyper. Dette gjelder blant annet søknader om ferdsel og motorferdsel etter verneforskriftens spesifiserte bestemmelser.

Følgende delegering ble vedtatt av verneområdestyret i sak ST 7/2024:

Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen delegerer myndighet til nasjonalparkforvalterne jf styrets vedtekter pkt. 6.3. Nasjonalparkforvalterne kan på vegne av styret treffe vedtak i følgende sakstyper:

- 1. Behandle søknader om ferdsel og om motorferdsel etter verneforskriftenes spesifiserte dispensasjonsbestemmelser.*
- 2. Behandle søknader etter verneforskriftenes øvrige spesifiserte dispensasjonsbestemmelser og etter naturmangfoldloven § 48:
 - a) når vedtaket innebærer fornying av tidligere dispensasjon som er gitt av nasjonalpark-/verneområdestyret eller arbeidsutvalget dersom forutsetningene for tillatelsen er tilnærmet uendret,**

- b) når det foreligger en etablert forvaltningspraksis fra saker behandlet av nasjonalpark-/verneområdestyret eller arbeidsutvalget i tilsvarende saker*
 - c) og når forvaltningsplan gir entydige føringer for utfallet av søknadsbehandlingen.*
- 3. Treffe vedtak i samråd med styreleder når en sak haster fordi det er fare for skade eller annen negativ påvirkning på verneverdiene, for eksempel stans av ulovlig forhold, pålegg om retting eller direkte gjennomføring.*
 - 4. Behandle søknader om, eller på eget tiltak, endre frister som er fastsatt av nasjonalpark-/verneområdestyret.*
 - 5. Gi utsettelse av klagefrist etter forvaltningsloven § 29 fjerde ledd.*
 - 6. Treffe beslutning om utsatt iverksettelse etter forvaltningsloven § 42.*

Vurdering

Delegerte vedtak for perioden 24.08. – 22.11. 2024 gjelder saker om motorferdsel og er behandlet av nasjonalparkforvalteren jf. vedtak om delegert myndighet. pkt.1. Kopi av vedtakene er gjengitt i vedlegg i saken.



Vedlegg: Kopi av delegerte vedtak i perioden 24.08. – 22.11.2024

DS 20/2024 – Arkivsak: 2024/10632-0

Vedtak

[Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen](#) gir Leif Ove Tamnes tillatelse til bruk av snøscooter fra Riosveien og videre på Rien til hytte på Blokkarneset gnr./bnr. 132/1446 i Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde i Røros kommune, på disse vilkår:

1. Tillatelsen gjelder for inntil 5 turer pr. sesong i vintersesongene 2024/25, 25/26, 26/27 og 27/28 for transport av materialer, utstyr, proviant m.m.
2. Det forutsettes at traseen beskrevet i saken benyttes ved transportene.
3. Hver enkelt tur skal føres i kjørebok før den starter. Kjøreboken skal returneres til verneområdestyret innen den 1. juni 2028.
4. Det forutsettes frossen og snødekt mark. Siste kjøredag om våren er 1. mai.
5. Tillatelsen er personlig og kan ikke overdras til andre. Godkjent leiekjører kan benyttes.
6. Kjøringen må skje med hensyn til naturmiljø, reindrift og friluftsliv.
7. Tillatelse etter motorferdselloven må foreligge fra kommunen.

Denne tillatelsen er gitt i medhold [forskrift om vern av Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde, § 3](#) punkt 5.3e, hvor det heter at forvaltningsmyndigheten etter søknad kan gi tillatelse til transport av varer og utstyr til hytter, buer og setrer og lignende.

Transport skal fortrinnsvis foregå på eksisterende veger og kjørespor eller med luftfartøy eller beltekjøretøy på vinterføre.

Tillatelsen og kjørebok skal medbringes under transporten for fremvisning til oppsyn eller politi når dette kreves.

Transport av store mengder ved eller materialer kan gjøres ved å kjøre flere turer i løpet av en dag. En slik kjøredag for ved eller materialer regnes da som en kjøretur. Det må komme fram av kjøreboken at dette er en slik kjøredag.

Brudd på bestemmelsene i verneforskriften eller vilkår i tillatelsen kan medføre straff.

DS 21/2024 – Arkivsak: 2021/1169-0 432.2

Vedtak

[Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen](#) gir Tone Cecilie Ring Gulowsen, Mathias Martinsen og Claus Martinsen tillatelse til bruk av snøscooter fra Rioset eller Langvika over Rien til Strickertvollen gnr./bnr 132/250 i Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde i Røros kommune, på disse vilkår:

1. Tillatelsen gjelder for inntil 5 turer pr. sesong i vintersesongene 2024/25, 25/26, 26/27 og 27/28 for transport av materialer, utstyr, proviant m.m.
2. Det forutsettes at traseen beskrevet i saken benyttes ved transportene.



3. Hver enkelt tur skal føres i kjørebok før den starter. Kjøreboken skal returneres til verneområdestyret innen den 1. juni 2028.
4. Det forutsettes frossen og snødekt mark. Siste kjøredag om våren er 1. mai.
5. Tillatelsen er personlig og kan ikke overdras til andre. Godkjent leiekjører kan benyttes.
6. Kjøringen må skje med hensyn til naturmiljø, reindrift og friluftsliv.
7. Tillatelse etter motorferdselloven må foreligge fra kommunen.

Denne tillatelsen er gitt i medhold [forskrift om vern av Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde, § 3](#) punkt 5.3e, hvor det heter at forvaltningsmyndigheten etter søknad kan gi tillatelse til transport av varer og utstyr til hytter, buer og setrer og lignende.

Transport skal fortrinnsvis foregå på eksisterende veger og kjørespor eller med luftfartøy eller beltekjøretøy på vinterføre.

Tillatelsen og kjørebok skal medbringes under transporten for fremvisning til oppsyn eller politi når dette kreves.

Transport av store mengder ved eller materialer kan gjøres ved å kjøre flere turer i løpet av en dag. En slik kjøredag for ved eller materialer regnes da som en kjøretur. Det må komme fram av kjøreboken at dette er en slik kjøredag.

Brudd på bestemmelsene i verneforskriften eller vilkår i tillatelsen kan medføre straff.

DS 22/2024 – Arkivsak: 2024/13315-0 432.2

Vedtak

[Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen](#) gir Håkon Moen tillatelse til bruk av snøscooter fra Mæla ved Aursundveien til hytte, Høgvolliveien 320, gnr./bnr. 87/31 ved Hyllingen i Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde i Røros kommune, på disse vilkår:

1. Tillatelsen gjelder for inntil 5 turer pr. sesong i vintersesongene 2024/25, 25/26, 26/27 og 27/28 for transport av materialer, utstyr, proviant m.m.
2. I tillegg gis det tillatelse til inntil 2 turer for transport av materialer for skifte av gulv i løpet av samme periode som i pkt 1.
3. Det forutsettes at traseen beskrevet i saken benyttes ved transportene.
4. Hver enkelt tur skal føres i kjørebok før den starter. Kjøreboken skal returneres til verneområdestyret innen den 1. juni 2028.
5. Det forutsettes frossen og snødekt mark. Siste kjøredag om våren er 1. mai.
6. Tillatelsen er personlig og kan ikke overdras til andre. Godkjent leiekjører kan benyttes.
7. Kjøringen må skje med hensyn til naturmiljø, reindrift og friluftsliv.
8. Tillatelse etter motorferdselloven må foreligge fra kommunen.

Tillatelsen kan også benyttes av Guri Punde Moen, Tomas T. Punde og Martin Bremset.

Denne tillatelsen er gitt i medhold [forskrift om vern av Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde, § 3](#) punkt 5.3e, hvor det heter at forvaltningsmyndigheten etter søknad kan gi tillatelse til transport av varer og utstyr til hytter, buer og setrer og lignende.



**Verneområdestyret
for Skardsfjella og
Hyllingsdalen**

Transport skal fortrinnsvis foregå på eksisterende veger og kjørespor eller med luftfartøy eller beltekjøretøy på vinterføre. Tillatelsen til materialtransport er gitt i medhold av §3 pkt. 5.3f.

Tillatelsen og kjørebok skal medbringes under transporten for fremvisning til oppsyn eller politi når dette kreves.

Transport av store mengder ved eller materialer kan gjøres ved å kjøre flere turer i løpet av en dag. En slik kjøredag for ved eller materialer regnes da som en kjøretur. Det må komme fram av kjøreboken at dette er en slik kjøredag.

Brudd på bestemmelsene i verneforskriften eller vilkår i tillatelsen kan medføre straff.

DS 20/2024 Innvilget - Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde - dispensasjon for motorferdsel med snøscooter til hytte på Blokkarneset- Rien - gnr./bnr. 132/1446 Røros - Leif Ove Tamnes

DS 21/2024 Innvilget - Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde - dispensasjon for motorferdsel med snøscooter - Torsvollveien - Stickertvollen - Tone C R Gulowsen

DS 22/2024 Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde - dispensasjon for motorferdsel 2025 - snøscooter til hytte Høgvolliveien 320 - Håkon Moen

Arkivsaksnr: 2024/58

Saksbehandler: Marit Sophie Berger

Dato: 25.11.2024

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen	32/2024	06.12.2024

Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen 2024 - Tiltak og oppsyn 2024 og 2025

Vedlegg

- 1 Rammer og opplegg for statsforvalterne og verneområdestyrene - midler til tiltak i verneområder og naturrestaurering, samt SNO-ressurser i verneområder - 2025.
- 2 Vedlegg Strategi for bruk av tiltaksmidler i verneområder 2020-2025.
- 3 Møtereferat - Planleggingsmøte 2 - Skardsfjella og Hyllingsdalen - 21.05.2024
- 4 Møtereferat - Planleggingsmøte 0 - Skardsfjella og Hyllingsdalen - 07.11.2024

Forvalters innstilling

Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen godkjenner rapport om gjennomførte tiltak og oppsyn i 2024 og plan for gjennomføring av tiltak og oppsyn i 2025 slik det er lagt fram i saken.

Det delegeres til forvalter å utforme endelig søknad om midler til tiltak og bestilling av oppsynstjenester i «Naturopdrag» for 2025.

Saksopplysninger og vurderinger

Tiltaksmidler til verneområdene blir tildelt etter søknad hvert år fra Miljødirektoratet. Planleggingsmøtene mellom verneforvaltningen og Statens naturoppsyn danner grunnlaget for søknad.

I brev om rammer og opplegg fra Miljødirektoratet datert 07.11.2024 endres samhandlingen mellom SNO og verneområdeforvaltningen noe. Årlige planleggingsmøter mellom verneforvaltningen og SNO skal gjennomføres mellom 15. november og 15. desember. Før planleggingsmøtet bør lokalt SNO og forvaltere ha et formøte, hvor detaljer om rapportering og nye oppdrag gjennomgås. Forslag til nye oppdrag kommende år skal legges inn av forvaltere i «naturoppdrag» senest 1 uke før planleggingsmøtet. Siste frist for innlegging av oppdrag kommende år er 10. januar.

SNO tar da endelig stilling til hvilke oppdrag som kan utføres ut fra tilgjengelige ressurser, og gir tilbakemelding til forvaltningen senest 15. mars.

Rapport om tiltak og oppsyn 2024

Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen fikk i februar 2024 tilsagn fra Miljødirektoratet på kr 300 000 til tiltak. Tildelingen er gitt som en rund sum, slik at det er opp til styret å disponere midlene til de tiltakene som er innmeldt og godkjent av Miljødirektoratet.

Det ble avholdt «planleggingsmøte, vår» med SNO 21.05.2024, hvor gjennomføring av årets tiltak ble planlagt. Det er videre avholdt «formøte» mellom forvalter og SNO 07.11.2024. Dette er forberedende møte før denne saken legges fram for verneområdestyret. I samhandlingen mellom forvalter og oppsyn bruker vi nå programmet «Naturopdrag» for innmelding av behov, bestilling av oppdrag, tilbakemelding på oppdrag og godkjenning. Ut fra erfaringene med bruk av «Naturopdrag» fungerer dette godt til planlegging av oppdrag for oppsynet og for rapportering tilbake til forvaltningsmyndigheten. Her blir tekniske installasjoner og observasjoner også lagt inn.

Det største tiltaket i 2024 var «mulighetsstudier og forprosjektering av innfallsporter og informasjonspunkt for landskapsvernområdet». Arbeidet ble utført av Agraff arkitektur v/ landskapsarkitekt Marte Willumsen. Valg av landskapsarkitektfirma ble gjort med bakgrunn i avrop fra rammeavtale inngått mellom Statsforvalterembetene og 4 landskapsarkitektfirma. Det ble gjennomført en konkurranse mellom de 4 aktørene, der Agraff Arkitektur hadde lavest tilbudte pris. Rapporten kan leses her: [Mulighetstudie og forprosjekteringen av innfallsporter og informasjonspunkt](#).

Når det gjelder plakater og skilt, er det laget kartplakat for Skardsfjella og Hyllingsdalen, gjort endring på plakat om rein, og kjøpt inn ulike skilt til bruk i verneområdene. Det er også satt i gang arbeid med et nærmiljøkart for Ås i Tydal, som skal stå ved infopunktet ved 705 Senteret.

Arbeidet med kommunikasjonsplan er startet opp med konsulenthjelp fra Trollbinde AS. Denne planen vil bli ferdigstilt i løpet av januar 2025. Det var i utgangspunktet planlagt å bruke fondsmidler til dette tiltaket, men vi ser nå mot slutten av året at dette kan finansieres med ledige driftsmidler.

Skjøtsel på setervoller har vært gjennomført med innsats fra setereierne i tråd med skjøtelsesplanene. Det er utbetalt godtgjørelse for arbeidet tilsvarende 1300 kr pr daa. Tiltaket er kontrollert av SNO etter avtale med forvalter.

Forvalter og lokalt SNO har befart stien til Møsjøen med tanke på eventuell omlegging av stien slik at den går mindre eksponert for vassdraget. Her ble foreløpig konklusjon at traseen ikke endres. Stien ligger hovedsakelig utenfor verneområdet, og Stugudal Fjell har allerede klopplagt traseen. Det ble satt opp ferdselstiller ved stien i vernegrensa for å følge med på belastningen i området. Vi har foreløpig ikke tall for årets ferdsel. I tillegg ble det satt opp pilskilt ved hytte ved Møsjøen, slik at folk blir ledet utenom hytta. Stien er ikke merket videre langs Møsjøen.

Vi hadde planer om et opplegg for skoleelever ved skolene i Brekken og Tydal, noe tilsvarende det vi hadde på Nedalshytta i 2023. Av ulike årsaker fikk vi ikke gjennomført dette i år.

Vi har en fast utstilling om verneområdene, fjellreven og samisk reindrift ved forvaltningsknutepunktet på 705 Senteret. I tillegg har vi leid utstillingsarealer i tilknytning til kafeen gjennom flere år. Dette har tidligere vært finansiert med egne prosjektmidler, mens det i 2024 er finansiert med restmidler fra verneområdestyret i 2023 (1. halvår) og fondsmidler (2.halvår). Utstillingene i 2024 har vært om geologien i Selbu og Tydal m/steinsamling, fjellreven i klimasammenheng, natur under press og rødlistede arter, samt om kvernsteinsbruddene i Skarvan og Roltdalen nasjonalpark.

Tabellen viser bruk av tiltaksmidler og fond i 2024 - planlagte og faktisk gjennomført.

TILTAK	Planlagt	Brukt Pr 18.11.24	Finansiering	Kommentarer
<i>Skardsfjella og Hyllingsdalen 2024</i>				
Tiltak besøksstrategi: <i>Mulighetsstudie for innfallsporter og infopunkt</i>	210 000	201 984	Tiltaksmidler 2024	Agraff Arkitektur Infomøte om tursti Brekken
Tiltak besøksstrategi: <i>Plakater, skilt</i>	30 000	44 959	Tiltaksmidler 2024	Kartplakater: Hovedplakat og nærkart Ås
	20 000*	0	Fond*	Fondsmidler ikke benyttet
Tiltak besøksstrategi: <i>Kommunikasjonsplan</i>	75 000*	49 000	Dekkes av driftsmidler	Trollbinde AS. Ferdigstilles i januar 2025
Skjøtsel - kulturlandskap <i>Skjøtsel på de prioriterte setervollene. Infomøte</i>	60 000	46 083	Tiltaksmidler 2024	Utbetalt godtgjørelse til: Røbekkvollen, Rihåvollen, Nedre Hyllingsvollen og Hyddkroken.
Skoleopplegg for Glåmos, Brekken og Tydal	50 000*	0	Fond	Fikk ikke gjennomført dette i 2024
Leie av ekstra utstillingsareal ved 705 Senteret i Tydal		37 537*	Fond	Gjelder 2.halvår av 2024 jf sak 24/20. Leie for 1. halvår ble betalt ut i 2023.
Totalt Tiltaksmidler	300 000	293 026	Tiltaksmidler	Rest av årets tiltaksmidler
Totalt Fond	145 000	37 537		kr 6 974

*I 2017 og 2018 ble det satt av restmidler på en øremerket fonds-konto opprettet i Tydal kommune Disse midlene kan kun benyttes etter avtale med verneområdestyret eller verneområdeforvalter til tiltak i verneområdene som Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen forvalter. Pr dato er saldo for fond i Tydal kommune kr.249 939,50.

Restmidler på tildelte tiltaksmidler i 2024, ser ut til å bli 6 974 og foreslås benyttet til kjøp av fototjenester til nettside og brosjyre.

Plan for tiltak i 2025– 2027 - 2028

Nedenfor er forslag til aktuelle tiltak i regi av verneområdestyret beskrevet. Disse er basert på tiltaksplanene i forvaltningsplan og besøksstrategi, samt prosjektrapporten fra Agraff Arkitektur om innfallsporter og informasjonspunkt.

Informasjonspunkt og innfallsporter (tiltak fra besøksstrategien)

Det må utarbeides kartplakat/hovedplakat og temaplakater som skal henges opp på de ulike innfallsportene og informasjonspunktene. Vi skal ha minst to temaplakater; en om samisk reindrift, og en om ferdselsråd/sporløs ferdsel. Hovedplakaten blir ferdig produsert i 2024, mens de to andre må lages i 2025. Vi regner med å kunne bruke temaplakatene laget for Skarvan og Roltdalen nasjonalpark og Sylan landskapsvernområde som utgangspunkt. I tillegg skal det lages plakat med nærmiljøkart for Brekken sentrum, Vauldalen og Stugudal sentrum. Plakatene må lages slik at de er klare når innfallsporter og infopunkt er anlagt.

[Mulighetstudie og forprosjekteringen av innfallsporter og informasjonspunkt](#), gir oss oversikt over hvordan de ulike innfallsporter og infopunkt kan utformes og hva det vil koste. Vi har i tillegg noen erfaringstall fra kostnader med opparbeiding av slike punkt for Skarvan og Roltdalen nasjonalpark og Sylan landskapsvernområde.

Nedalshytta 2023: kr 261 560

Sildra 2024: kr 317 800

Informasjonspunkt	Samarbeid med andre verneområder	Kommentarer	Når?
705 Senteret	Skarvan-Roltdalen-Sylan	Mindre tiltak, (tavle med nærmiljøkart og skiltstolpe for stier.)	2025
Stugudal Sentrum	Sylan	Uavklart plansituasjon og foreløpig uavklart med grunneier	2028
Brekken Sentrum	Femund og Sølendet,	Lokalt engasjement. Avklart med grunneier. Krever samfinansiering med andre	2026
Tursti Haugatjønn		Samarbeid med Brekken skole.	2025
Innfallsporter	Samarbeid med andre verneområder	Kommentarer	Når?
Stugudal camping	Ingen	Avklart med grunneier	2025
Torsvollen	Ingen	Avklart med grunneier	2026
Vauldalen Fjellhotell	Femund	Avklart med grunneier. Krever samfinansiering med andre	2027

Med bakgrunn i tabellen over foreslår forvalter at det søkes tiltaksmidler til etablering av innfallsporten ved Stugudal camping i 2025, og til de planlagte tiltakene ved 705 Senteret. I tillegg foreslås det å søke midler til turstien rundt Haugatjønn. Turstien er et samarbeidsprosjekt med Brekken skole, og de ønsker at tiltaket blir realisert høsten 2025. Innfallsporten ved Torsvollen kan også tas i 2025 enten i tillegg til Stugudal camping eller i stedet for. I tabellen er Torsvollen satt opp i 2026.

Etablering av informasjonspunktet i Brekken sentrum og innfallsporten ved Vauldalen fjellhotell krever at Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Røros kommune er med i finansieringen. Vi trenger derfor litt mer tid til avklaringer rundt kostnadsfordeling mv.

Informasjonspunktet i Stugudal sentrum avventes til plansituasjon og avklaring med grunneier foreligger.

Det arbeides i tillegg med en kommunikasjonsplan for Skardsfjella og Hyllingsdalen, og dette med prioritering av informasjonstiltak vil også bli belyst her.

Kommunikasjonsplanen vil bli ferdigstilt innen utgangen av januar, og presentert på første styremøte i 2025.

Skjøtsel på setervoller (tiltak fra forvaltningsplanen)

Dette tiltaket har gått over flere år, og gjelder for de 5 prioriterte setervollene Nedre Hyllingsvollen, Rihåvollen, Røbekkvollen, Hyddkroken og Strickertvollen. Det har vært betalt ut godtgjørelse for utført skjøtsel med en sats på 1300 kr pr daa. Tidligere år har det også blitt betalt ut midler til slåttestyr etter nærmere avtale. Det legges opp til å videreføre det gode samarbeidet med setereierne, og det foreslås samme søknadsbeløp som tidligere år.

Informasjon verneverdier til barn og unge (tiltak fra besøksstrategien og forvaltningsplanen)

Miljødirektoratet gir ikke tiltaksmidler til naturveiledning. Dersom vi skal gi et tilbud om det, må det tas fra fondsmidler. Vi har også i år leid ekstra utstillingslokaler på 705 Senteret til informasjon spesielt rettet mot skolebarn/ungdommer, men også til glede for andre besøkende på 705 Senteret. For ett års leie har vi betalt kr 67 537.

Det er i tillegg ytret ønske om ekskursjon for skolene i Tydal og Brekken der det er fokus på naturverdier og verneområdene lokalt spesielt. Dette fikk vi til i 2023, men ikke i 2024.

Dersom verneområdestyret ønsker å videreføre utstillingene ved 705 Senteret og gjøre det mulig å gjennomføre ekskursjon for skoleelever lokalt kan dette finansieres ved midlene vi har stående på fond i Tydal kommune. Forvalter foreslår at det kan brukes inntil kr 110 000 av fondsmidlene til disse formålene i 2025.

Brosjyre og nettside mv. (tiltak i besøksstrategien)

Det skal lages ny brosjyre for Skardsfjella og Hyllingsdalen i tråd med designmanualen til Norges nasjonalparker. Dette dekkes direkte fra Miljødirektoratet, og vi skal ikke søke midler til dette.

Publikumsvennlig nettside for Skardsfjella og Hyllingsdalen er under arbeid. Dette tiltaket er ferdig finansiert fra tidligere år, og forventes ferdigstilt i januar 2025. Det kan også være hensiktsmessig å ha en facebookside for å nå ut med viktig og tidsaktuell informasjon til allmenheten. Dette er tiltak som vil bli nærmere beskrevet i kommunikasjonsplanen.

På neste side vises forslag til tiltak som foreslås gjennomført i 2025, 26 og 27, med kostnadsoverslag og finansieringskilder.

Dersom vi ikke får tildelt tilstrekkelig med tiltaksmidler foreslås det å benytte fondsmidler. Dette gjelder spesielt turstien ved Haugatjønnna. Her er det også muligheter for dugnadsinnsats fra lokale aktører.

Tabellen viser forslag til tiltak 2025, 26 og 27 med finansiering og prioritering.

TILTAK Skardsfjella og Hyllingsdalen	2025	Prio- ritet	2026	2027	Finansi- ering	Ansvar/ Kommentarer
Tiltak besøksstrategi Utarbeide plakater	50 000	1	50 000		Tiltaksmidler	Forvalter
Tiltak besøksstrategi Etablering av tursti Haugatjønnna	170 000	3			Tiltaksmidler Dugnad? Fond?	Forvalter i samarbeid med Brekken skole.
Tiltak besøksstrategi Opparbeiding av innfallsporter og informasjonspunkt	400 000	2	1 500 000	500 000	Tiltaksmidler	Forvalter. Tjenestekjøp lokale entreprenører Delvis samfinansiering med andre. Beløpene er ca. styrets andel av kostnadene
Skjøtsel - kulturlandskap Skjøtsel på de prioriterte setervollene og planleggingsmøte	60 000	4	60 000	60 000	Tiltaksmidler	Forvalter/SNO i samarbeid med eierne av vollene.
Informasjon – verneverdier Leie av utstillingsareal ved 705 Senteret Ekskursjon for skoleelever lokalt	110 000	5			Fond	Forvalterne i samarbeid med skolene
Sum Tiltaksmidler 2025	680 000				Tiltaksmidler	
Sum Fondsmidler 2025	110 000				Fond	

Plan oppsynstjenester 2025-2026-2027

I planleggingsmøtene med SNO diskuteres det hvilke oppsynstjenester verneområdestyret ønsker å prioritere. Dataverktøyet «Naturopdrag» skal brukes for bestilling av oppdrag og rapportering. Oppsynstjenester ligger i kjerneoppgavene for SNO og finansieres over SNO's budsjett. Disse oppdragene kommer i tillegg til oppgavene gitt i «Naturopdrag».

Det legges opp til samme oppgaver og prioriteringer i 2025 som i 2024. Bestilling av oppsynstjenester og oppdrag fra SNO foreslås delegert til forvalter for 2025.

OPPSYN Skardsfjella og Hyllingsdalen	2025	2026	2027	Prior 2025	Ansvar/ Kommentarer
Oppsyn sårbare arter	x	x	x	1	SNO
Motorferdsel, barmark og snøføre	x	x	x	2	SNO i samarbeid med politi.
Bygninger og veier/kjørespor	x	x	x	4	SNO. Knyttes til kartlegging av bygninger og veier og oppfølging av vedtak.
Ferdse, slitasje og forsøpling	x	x	x	3	SNO ved tilstedeværelse i områdene

Alle Statsforvaltere og verneområdestyrer

Trondheim, 07.11.2024

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2024/8934

Saksbehandler:
Vibeke Husby

Rammer og opplegg for statsforvalterne og verneområdestyrene - midler til tiltak i verneområder og naturrestaurering, samt SNO-ressurser i verneområder - 2025

Statsforvalteren kan i år innen 15. november sende inn et anslått totalbeløp for tiltaksmidler for 2025 (midler til naturrestaurering ikke inkludert) og på grunnlag av dette bli tildelt 25% av totalbeløpet allerede i tildelingsbrevet før jul. Elektronisk søknadssenter (ESS) skal som vanlig benyttes for å melde inn behov for midler til tiltak i verneområder og naturrestaurering, og frist for innmelding i ESS er 10. januar 2025. Innmelding av behov for SNO-ressurs skal bygge på planleggingsmøter mellom forvaltningsmyndighet for verneområdene og SNO lokalt.

Post 1420.31 – Tiltak i verneområder og naturrestaurering Nytt – statsforvaltere kan melde inn estimert totalbeløp innen 15. november 2024

Med referanse til oppfølging etter vårkonferansen for miljøverndirektørene og e-post fra Miljødirektoratet til embetene av 1. oktober, følger her informasjon om prøveordning for tidlig del-tildeling av tiltaksmidler. Prøveordningen gjelder kun for statsforvaltere og kommuner med delegert forvaltningsmyndighet. Ordningen gjelder ikke for restaureringstiltak over samme budsjettpost – her gjelder innmelding av behov for midler som før. Nasjonalpark- og verneområdestyrene skal melde inn og får behandlet sine behov for tiltaksmidler på samme måte som tidligere år.

For at statsforvalterne skal kunne starte opp forberedelser og tiltak som kan/bør ha oppstart tidlig på året i 2025, ønsker vi å tildele 25 % av innmeldt totalbehov allerede den 20. desember 2024, i tildelingsbrevet til statsforvalterne for 2025. Alle tiltak skal være i tråd med postformålet og strategien for bruk av midler til tiltak i verneområder. Vi ber om at statsforvalterne innen 15. november sender inn et realistisk anslag for totalbeløp for tiltaksmidler i 2025 – midler til naturrestaurering ikke inkludert. Anslaget sendes på e-post til post@miljodir.no og med kopi til vibeke.husby@miljodir.no

Nasjonalpark- og verneområdestyrene har i flere år meldt inn behov for midler til tiltak i ESS, på samme vis som statsforvalterne. De har på bakgrunn av innmeldingen fått en rammetildeling, med mulighet til å disponere midlene mellom innmeldte tiltak som er innenfor postformålet til kap./post 1420.31 i statsbudsjettet og er i tråd med strategien for bruk av midler til tiltak i verneområder. Vi legger nå opp til liknende prosedyre for statsforvalterne.

En ramme vil bli tildelt i februar 2025, på bakgrunn av hvilke tiltak som er godkjent/har fått status som OK i ESS. Dette vil gi en smidigere ordning for statsforvalterne og samtidig effektivisere arbeidet i direktoratet. Det vil ikke lenger være behov for å melde inn behov for omdisponering av tiltaksmidler, så lenge midlene benyttes på tiltak med status OK i ESS. Rapportering i ESS skal skje på slutten av året, på samme måte som før. Dette fordi vi trenger en nasjonal oversikt over bruken av tiltaksmidlene, med behov for å kunne ta ut nasjonale rapporter fra ESS til ulike formål. Naturoppdrag vil om ikke så lenge kunne gi ytterligere forenkling og effektivisering av oppgavene knyttet til både innmelding av behov for midler til tiltak og rapportering.

Kommuner med delegert forvaltningsmyndighet for verneområder

Statsforvalteren har ansvar for å kontakte kommuner med delegert forvaltningsmyndighet for mindre verneområder for å registrere behov for tiltaksmidler. Innmeldte behov skal samordnes og prioriteres av Statsforvalteren i dialog med kommunene og inngå i den samlede prioriterte innmeldingen. Kommuner med delegert forvaltningsmyndighet skal inviteres til planleggingsmøtene hos Statsforvalteren.

De miljørettslige prinsippene

De miljørettslige prinsippene (§§ 8 til 12) i naturmangfoldlovens kapittel II skal legges til grunn ved myndighetsutøvelse som berører naturmangfold. For at det skal komme frem tydeligere hvilke vurderinger som er gjort forut for søknader om midler til tiltak, skal forvaltningsmyndighetene synliggjøre vurderingene av miljørettsprinsippene ved innmelding av behov for midler til tiltak som kan berøre naturmangfold. Når en beslutning har utelukkende positiv effekt for naturmangfold, er det ikke nødvendig å bruke prinsippene. Vi ber om at det gis en kort oppsummering av vurderingen i merknadsfeltet ved utfylling av skjema i elektronisk søknadssenter og at eventuell utfyllende beskrivelse av vurderingene legges ved som vedlegg til tiltaket. Vurderingen etter prinsippene skal være forholdsmessig til tiltakets omfang og påvirkning på naturmangfoldet. I henhold til KLD sin veileder om naturmangfoldloven kapittel II, er det ikke nødvendig å henvise til hvert enkelt prinsipp, men vi ønsker at det kommer frem hvilke vurderinger som er gjort. Veilederen ligger på regjeringens nettsider [her](#) og Miljødirektoratets veiledning om miljørettsprinsippene finnes [her](#).

Naturrestaurering

Posten kan benyttes til å restaurere forringet natur i økosystemer som våtmark, skog, fjell, kulturlandskap, åpent lavland, elver og innsjøer og marine naturtyper langs kysten, både innenfor og utenfor verneområdene. Restaurering er nødvendig for å stoppe tapet av naturmangfold og under dette virkninger av klimaendringene. Midlene skal benyttes til å gjennomføre restaureringstiltak, blant annet med grunnlag i *Plan for restaurering av våtmark i Norge (2021-2025)*. Statsforvalteren i Oslo og Viken og Statsforvalteren i Innlandet kan bistå med faglige råd knyttet til restaurering av myr. Det kan meldes inn behov for midler fra post 1420.21 til styrket kapasitet hos Statsforvalterne knyttet til oppgaver på naturrestaurering. Vi gjør oppmerksom på at midlene til å styrke kapasiteten er begrenset.

Behov for midler til hogst av fremmede treslag i verneområder som er av et visst omfang, meldes inn i skjemaet for *Naturrestaurering* i ESS. Hvis tiltaket har mer karakter av skjøtsel, meldes det inn i skjemaet for *Tiltak i verneområder*.

Tiltak i verneområder

Målet for bruken av midler til tiltak i verneområder er at naturtilstanden opprettholdes og bedres. Miljødirektoratet legger *Strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder* til grunn for tildeling av midler, se vedlegg 1. Prioriteringene i strategien skal også følges ved innmelding av tiltak. Det kan meldes inn behov for tiltak i alle typer av verneområder, inkl. marine verneområder og andre verneområder i sjø.

Alle innmeldte tiltak skal i tillegg til verneformålet være i tråd med godkjent forvaltnings- eller skjøtelsesplan, besøksstrategi eller andre relevante styringsdokumenter. Tiltaksplaner i FPNV (forvaltningsplan på nett) er koblet til søknadsskjema i ESS. Disse tiltaksplanene åpnes i ESS, og FPNV-tiltak velges direkte inn i søknadsskjemaet.

Det kan tildeles midler til kartlegginger og andre nødvendige utredninger som er direkte knyttet til tiltak.

Pågående skjøtselstiltak

Statsforvalteren kan for 2025 søke om en ramme på inntil kr. 500 000 per fylke for pågående skjøtselstiltak (ved senere endringer i fylkesinndeling tar vi forbehold om endret fordeling). Dersom behovet skulle overstige tildelt ramme, må overskytende tiltak spesifiseres som egne tiltak i ESS. Tiltak der SNO er økonomisk ansvarlig, meldes inn som enkelttiltak i ESS, og ikke som del av en ramme.

Fremmede arter

For bekjempelse av mink, rynkerose og stillehavsøsters er det utarbeidet handlingsplaner (DN-rapport 5-2011, DN-rapport 2013-1 og Rapport M-588, 2016). Prioriteringer gitt i handlingsplanene skal følges ved innmelding av behov for midler til

slike tiltak, og metodene som er gjengitt i planene skal benyttes. Ved minkbekjempelse kan fellingsinstruksen kun tas i bruk av tjenesteytere som har kontrakt med SNO.

Informasjonstiltak

Alle informasjonstiltak som iverksettes skal være i henhold til [merkevaren Norges nasjonalparker](#) og være forankret i en besøksstrategi. For verneområder forvaltet av verneområdestyrer og for verneområder med status som Ramsarområde, skal besøksstrategier sendes til Miljødirektoratet for faglig godkjenning. Alle henvendelser knyttet til informasjonstiltak rettes til merkevare@miljodir.no.

Områder som har eller tåler mye besøk, områder som har særlig sårbare naturverdier (med behov for kanalisering av ferdsel), samt bynære områder skal prioriteres ved utarbeidelse av besøksstrategier. Behov for midler til informasjonstiltak i slike prioriterte områder meldes inn via ESS. Statsforvalteren må samordne og gjøre en prioritering av forslag til informasjonstiltak fra kommuner med delegert forvaltningsmyndighet.

Statsforvalteren kan for 2025 melde inn behov for en ramme på inntil kr. 500 000 per fylke til informasjonstiltak (ved senere endringer i fylkesinndeling tar vi forbehold om endret fordeling). Dersom Statsforvalterens behov skulle overstige tildelt ramme, må overskytende tiltak spesifiseres som egne tiltak i ESS. Informasjonstiltak som SNO skal være økonomisk ansvarlig for, meldes inn som enkelttiltak i ESS.

Verneskilt og skiltstenger

Totalt behov for antall verneskilt, underskilt og skiltstenger meldes inn sammen med de andre tiltakene i ESS. Det skal benyttes en egen linje for skilt og en annen for stenger. Antall og type skilt/stenger oppgis i merknadsfeltet.

Retningslinjene for bruk av verneskilt finner du her:

https://www.miljodirektoratet.no/globalassets/alle-tema/verneomrader/retningslinjer-for-bruk-av-verneskilt_mdir_mai_2021.pdf

Vi har tidligere hatt en avtale for leveranse av verneskilt, underskilt og skiltstenger, men den har gått ut. Vi skal i gang med anskaffelse av ny avtale. Inntil videre er det fortsatt mulig å bestille hos Reklameservice AS: <https://miljodir.reklameservice.no/>. Bestillingsløsningen krever innlogging, og passordet er *miljodirektoratet*.

Innmeldinger av andre behov

Driftsmidler til verneområdestyrer

Verneområdestyrene skal melde inn behov for driftsmidler over post 1420.21 i ESS. Nærmere informasjon om hva det kan søkes om finnes i veiledningen til søknadsskjemaet i ESS under "Bestillingsdialog", "Behovsinnmelding statsforvalteren".

Midler til driftsoppgaver i verneområdene kan *ikke* dekkes over post 1420.31, men kan omsøkes under post 1420.21.

Forvaltningsplaner og bevaringsmål

Forvaltningsplaner skal utarbeides i det nettbaserte FPNV-systemet. Behov for midler til forvaltningsplaner skal meldes inn i ESS, i skjemaet *Behovsinnmelding statsforvalteren*.

Vi trenger å vite hva som er effekten av tiltak som settes inn, og det er derfor viktig med effektmåling av tiltak. Vi oppfordrer derfor forvaltningsmyndigheten til å etablere bevaringsmål i Naturoppdrag.

Ferdselstellere

Vi har frem til nå hatt et opplegg for ferdselstellere i verneområder der Miljødirektoratet besitter tellere, som fordeles til forvaltningsmyndighetene basert på behovsinnmelding. SNO lokalt har bistått med oppsetting og drift, samt ajourføring av databasen.

Erfaringene med dagens opplegg for ferdselstellere viser imidlertid at SNO bruker uforholdsmessig mye tid på oppfølging av tellere, og det er behov for å redusere SNO-bidraget grunnet begrensede ressurser. Dette betyr at forvaltningsmyndighetene kan forvente mindre SNO-bistand til tellere i felt. Vi er i ferd med å avklare opplegg for 2025, og vil komme med informasjon når dette er avklart.

For 2025 meldes behov for Miljødirektoratets elektroniske ferdselstellere inn i ESS som før. Det skal meldes inn både behov for å kunne beholde tellere som allerede er i bruk og behov for nye tellere. I kostnadsfeltet skrives kr. 1. Det er ikke ønskelig at forvaltningsmyndighetene kjøper inn tellere selv ved bruk av tiltaksmidler.

Marint søppel

Det fins en egen tilskuddspost for tilskudd til tiltak mot marin forurensning (post 1420.71). Statsforvalteren kan oppfordre frivillige og ideelle organisasjoner og stiftelser, private bedrifter, selvstendige kommunale og interkommunale selskaper og samarbeidsorganer til å søke midler fra denne posten for å få til et samarbeid om rydding innenfor de kystnære verneområdene. Opprydding av avfall langs elver, vann og innsjøer er også omfattet av ordningen. Behov for midler til mindre tiltak knyttet til rydding av marint søppel i verneområder kan meldes inn i ESS, i skjemaet *Tiltak i verneområder*.

Planlegging av verneområdearbeidet

Det er viktig å sikre god dialog og forutsigbarhet i verneområdearbeidet med hensyn til prioritering av oppsynsinnsetts, gjennomføring av oppdrag og oppfølging av bevaringsmål som SNO har ansvar for. Forvaltningsmyndigheten og naturoppsynet skal

bruke Naturoppdrag, både i planlegging og gjennomføring av oppdrag i verneområdene.

Hovedpunkter i samhandlingen (se også tabell under):

- I tillegg til å bruke Naturoppdrag aktivt gjennom året, skal de årlige planleggingsmøtene omhandle verneområdearbeidet og være en arena for samhandling om utfordringer og prioriteringer kommende år
- Planleggingsmøtene mellom SNO og forvaltningsmyndighetene skal gjennomføres mellom 15. november og 15. desember. På forhånd bør det ha vært gjennomført formøter mellom saksbehandler hos forvaltningsmyndigheten og lokalt SNO hvor man går mer detaljert gjennom rapportering og nye fremtidige oppdrag
- Forslag til oppdrag for kommende år skal legges inn av forvaltningsmyndigheten i Naturoppdrag senest 1 uke før planleggingsmøtet. Forvaltningsmyndigheten kan også legge inn oppdrag ved behov gjennom året
- Alle oppdrag som er utført inneværende år skal være godt og tilstrekkelig dokumentert i Naturoppdrag av utføreren senest en uke før planleggingsmøtet. Dette gjelder også tiltak knyttet til Plan for restaurering av våtmark i Norge (2021-2025) og eventuelle andre oppgaver knyttet til restaurering av natur
- Endelig frist for innlegging av oppdrag for kommende år, er 10. januar.
- Ved innlegging av oppdrag i Naturoppdrag hvor SNO settes som ansvarlig, skal det som utfører settes inn navnet på *Naturoppsyn* som er oppgitt i Naturoppdrag. Alle verneområdene skal ha et SNO-navn som *Naturoppsyn*. Hvis det ikke ligger inne Naturoppsyn, lar en utfører stå tom
- SNO vil etter 10. januar ta endelig stilling til om oppdraget kan tas eller skal avvises. Hvis oppdraget tas, blir det vurdert om utfører skal endres eller ikke. Eventuell endring gjøres av SNO lokalt som del av egen planlegging
- Endelig frist for avklaring av oppdrag, settes til 15. mars, men det skal tilstrebes å ha dette klart så tidlig som mulig
- Forvaltningsmyndighetene har hovedansvar for behov og oppdrag, mens SNO bruker observasjon, med eller uten krav til oppfølging, samt installasjon for å registrere det som oppdages/registreres i felt. Forvaltningsmyndigheten må deretter vurdere om det skal genereres behov eller oppdrag utfra SNO sine innlagte observasjoner og installasjoner.

SNO er selv ansvarlig for å planlegge og prioritere og er økonomisk ansvarlig ved gjennomføring av egne tilsyns- og kontrolloppgaver. Det er allikevel viktig at forvaltningsmyndigheten drøfter tilsynsbehov med SNO og kommer med innspill til prioriteringer av tilsynsvirksomheten for kommende år. Det jobbes med å få på plass en egen funksjon i Naturoppdrag, hvor forvaltningsmyndigheten i samråd med SNO må legge inn ønsket tilsynsfrekvens for alle verneområder. I dag har mange embeter en egen plan for dette, og inntil den nye funksjonen i Naturoppdrag blir tilgjengelig, må

denne planen brukes. Ordinært tilsyn i verneområdene skal ikke legges som oppdrag i Naturoppdrag.

Oppdrag knyttet til registrering og skjøtsel av kulturminner må avklares med regional kulturminnemyndighet før de eventuelt legges inn som oppdrag til SNO.

Tabelloversikt over viktige frister og gjøremål.

Hva skal gjøres?	Hvem gjør det?	Når skal det gjøres?	Kommentar.
Formøter	Forvaltningsmyndighet og lokalt SNO	Senest en uke før planleggingsmøtet	Gjennomgang av gjennomførte og kommende oppdrag. Forvaltningsmyndighet arrangerer
Opprett forslag til kommende års oppdrag i Naturoppdrag	Forvaltningsmyndighet	Senest en uke før planleggingsmøtet	
Dokumenter alle oppdrag utført inneværende år i Naturoppdrag	Utfører	Senest en uke før planleggingsmøtet	Også tiltak knyttet til "Plan for restaurering av våtmark i Norge (2021-2025)" og andre naturrestaureringsoppgaver. Om utfører ikke har tilgang til Naturoppdrag skal ansvarlig dokumentere oppdraget
Planleggingsmøter	Forvaltningsmyndighet og lokalt SNO	15. november til 15. desember	Forvaltningsmyndighet arrangerer
Opprett alle oppdrag for kommende år i Naturoppdrag	Forvaltningsmyndighet	Senest 10. januar	Oppdrag til SNO skal være knyttet til en utfører
Siste frist for å avvise oppdrag i Naturoppdrag	Lokalt SNO	Senest 15. mars	Avviste oppdrag skal ha " <i>Ingen utfører</i> ". Godtatte oppdrag skal ha riktig <i>Utfører</i>

Elektronisk søknadssenter (ESS)

Elektronisk søknadssenter (ESS) vil være klart for innmeldinger i skjemaene *Midler til tiltak i verneområder* og *Midler til naturrestaurering* fra og med 20. november 2024.

Behov for tiltaksmidler skal meldes inn med netto beløp, det vil si uten merverdiavgift. Den regnskapsmessige håndteringen ved bokføring av merverdiavgift, omtales i Rundskriv R-116 fra Finansdepartementet.

Det ligger to ulike skjemaer i ESS for innmelding av behov for midler til tiltak på post 1420.31 – ett for *Midler til tiltak i verneområder* og ett for *Midler til naturrestaurering*. Alle tiltak skal kostnadsberegnes og gis unik prioritering i ett av skjemaene.

Det må være klart hvem som skal være økonomisk ansvarlig for de ulike tiltakene når de legges inn i ESS. Ethvert tiltak som meldes inn skal kun ha én økonomisk ansvarlig.

Tiltaksmidlene vil bli tildelt i hovedtildelingen i februar 2025. Dersom det skulle bli behov for supplerende tildelinger senere på året, meldes behov inn på e-post til:

Vibeke Husby vibeke.husby@miljodir.no for verneområder forvaltet av Statsforvalteren og av kommuner med delegert forvaltningsmyndighet

Ingrid Moe Dahl ingrid.moe.dahl@miljodir.no for verneområder forvaltet av verneområdestyrer.

Frist for forvaltningsmyndigheten for å melde inn behov for midler i ESS og behov for SNO-ressurs (som utfører) i Naturoppdrag, er **10. januar 2025**.

Elektronisk søknadssenter <https://soknadssenter.miljodirektoratet.no/>
Naturoppdrag: <https://naturoppdrag.miljodirektoratet.no/>

Rapportering

Rapporteringen av mer-/mindreforbruk skal skje i forbindelse med rapport pr. 31. aug. 2025, økonomirapportering pr 1. november og endelig årsrapport pr. 31. des. 2025. Samtidig med endelig årsrapportering skal det også rapporteres i ESS på enkelttiltak finansiert over post 1420.31. Manglende rapportering kan få konsekvenser for senere tildelinger.

Planlagte tiltak som ikke blir realisert, rapporteres fortløpende til Miljødirektoratet, se mailadresser over. Det kan da frigjøres tiltaksmidler som kan komme andre verneområder til gode.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Ivar Myklebust

avdelingsdirektør
Land- og friluftslivavdelingen

Morten Kjørstad

avdelingsdirektør
Statens naturoppsyn

Vedlegg:
Strategi for bruk av tiltaksmidler 2020-2025

Kopi til: Kommuner med delegert forvaltningsmyndighet for verneområder

Strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder, 2020-2025

Innledning

Regjeringen vil bevare et representativt utvalg av norsk natur for kommende generasjoner, og en god forvaltning av verneområder er viktig for å kunne nå dette målet. Regjeringen ferdigstilte i 2019 Handlingsplan for styrket forvaltning av verneområdene, og ett av tiltakene i planen er å oppdatere strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder innen 2021. Ifølge tildelingsbrevet til Miljødirektoratet for 2019 skal "Styrket ivaretagelse av verneverdiene i verneområdene og oppfølging av handlingsplan for styrket forvaltning av verneområdene" prioriteres. Tiltaksmidlene fordeles på bakgrunn av dagens trusselbilde og har som formål å ivareta, samt forbedre tilstanden i verneområdene. Midlene prioriteres derfor til tiltak som virker avbøtende på negative påvirkningsfaktorer der verneverdiene er truet.

Klimaendringene kan forventes å gi økt stress for mange av artene og naturtypene i verneområdene og kan gi endringer i sammensetningen av arter. For å minimere de negative effektene av klimaendringer på verneverdiene, må andre negative påvirkninger begrenses mest mulig. Eksempler på dette er gjengroing, forstyrrelser og forurensning. I tillegg bør forvaltningen av verneområder nå ta ekstra hensyn til klimaeffekter i planlegging av tiltak. Skjøtselstiltak, som fjerning av fremmede arter, må for eksempel antas å øke i omfang som følge av klimaendringene, og planlegging av tilretteleggingstiltak som etablering av stier og broer, må ta høyde for økte nedbørsmengder med påfølgende flom- og rasfare.

Tiltaksposten – Statsbudsjettets kap./post 1420.31

Det overordnede målet for forvaltning av verneområder er å ivareta verneformålet og verneverdiene i det enkelte verneområde. Postbeskrivelsen for post 1420.31 Tiltak i verneområde, gir viktige formelle rammer for hvordan tiltaksmidlene skal disponeres. Størrelsen på tiltaksposten avsettes i hvert års statsbudsjett og har i de siste årene økt. I statsbudsjettet for 2019 (Prop.1S (2018-2019) står følgende:

"Midlane går til tiltak som er naudsynte for å ta vare på verneverdiene, inkludert utgreiingar som er naudsynte før tiltak, informasjonstiltak og skjøtels- og tilretteleggingstiltak. Tilretteleggingstiltaka omfattar opparbeiding av stigar, klopping og merking for å betre tilgjenge i verneområda og samstundes styre ferdsla i og rundt sårbar natur i verneområda. Midlane nyttast òg til informasjonstiltak i alle typar av verneområde i samband med ny merkevarer for Noregs nasjonalparker og til utarbeiding av besøksstrategiar for nasjonalparker og andre verneområde med store besøkstal eller særskilde utfordringar. Alle tiltak skal vere i tråd med godkjent forvaltings-/skjøtelsplan for verneområda og andre relevante styringsdokument."

Posten for tiltaksmidler er en statlig investeringspost for forvaltningsmyndighetenes prioriterte tiltak i verneområder. Midlene skal derfor kun benyttes til tiltak i forvaltningsmyndighetens egen regi, ev. til kjøp av tjenester for gjennomføring av tiltakene. Midlene kan ikke benyttes som tilskudd til andre aktører. Drift og vedlikehold av infrastruktur (veier, toaletter, parkeringsplasser o.l) utenfor verneområdene finansieres ikke over tiltaksmidlene.

For å kunne ivareta verneverdiene innenfor verneområder, vil det av og til være nødvendig å gjennomføre tiltak også utenfor verneområdene. Dette betinger samarbeid og avtale med grunneiere. Et eksempel på et slikt tiltak er når uttak av fremmede arter innenfor og utenfor vernegrensene må sees i sammenheng for at tiltaket skal få optimal effekt.

For å oppnå en god forvaltning av verneområder, kan det være nødvendig med generelle naturkartlegginger, sårbarhetsvurderinger, brukerundersøkelser, utarbeidelse av forvaltnings- og skjøtelsplaner, overvåking og

utarbeidelse av nettsider o.a. Slike tiltak finansieres ikke over kap./post 1420.31, men over andre budsjettposter.

Forutsetning for tildeling av midler

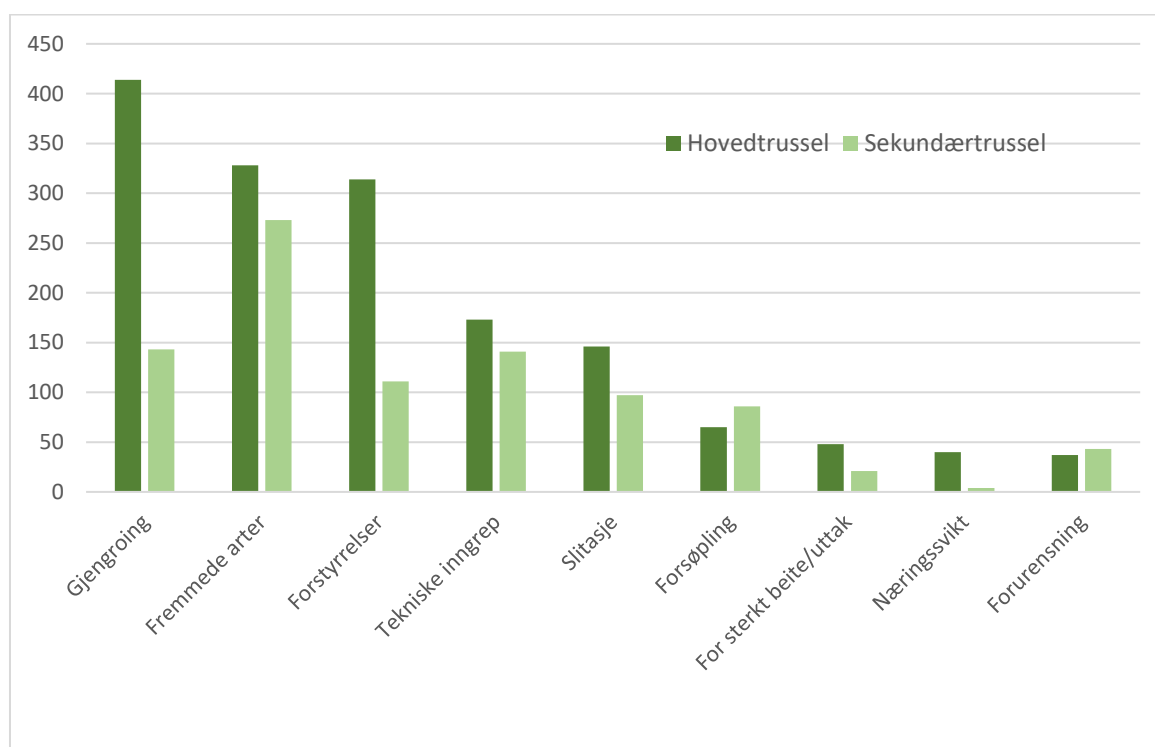
Tiltak skal være forankret i en skjøtts- eller forvaltningsplan, en besøksstrategi for området eller andre relevante styringsdokumenter.

I forkant av innmeldingen må formaliteter rundt tiltaket være avklart, som planavklaringer og innhenting av nødvendige tillatelser for gjennomføring av tiltaket. I tillegg må eierforhold og tilsyns-/drift- og vedlikeholdsavtaler være avklart.

I Handlingsplan for styrket forvaltning av verneområdene er det presisert at "For større installasjoner som fugletårn mv. er det krav om en betydelig samfinansiering fra andre for å kunne prioritere tiltaket. Videre må eierforholdet og vedlikeholdsansvaret avklares på forhånd."

Prioriteringer ved bruk av midler til tiltak i verneområder

Klima – og miljødepartementet har bedt om en styrket ivaretagelse av verneverdiene i verneområdene. Bedring av tilstanden i verneområder, slik at antall truede verneområder reduseres, vil derfor ha fokus. De største negative påvirkningsfaktorene er gjengroing, fremmede arter, forstyrrelse av dyrelivet, tekniske inngrep og slitasje på vegetasjon, figur 1.



Figur 1. Trusselfaktorer i verneområder pr 31.12.2017

Ved fordeling av midler til skjøtsel og besøksforvaltning, skal tiltakene som gir størst positiv effekt på tilstanden og som direkte bidrar til å motvirke negative påvirkningsfaktorer prioriteres.

Etablerte skjøtselstiltak i naturtyper som krever kontinuerlig skjøtsel for å opprettholde god tilstand (løpende

skjøtsel), skal prioriteres høyere enn nye, større prosjekter. Det finnes likevel tilfeller der strakstiltak bør prioriteres. Dette gjelder f.eks. der det oppdages nye forekomster av fremmede arter med stort spredningspotensiale og der trua arter eller naturtyper står i fare for å gå tapt. Et annet eksempel kan være sikkerhetstiltak knyttet til besøksforvaltningen.

I verneområder der verneformålet trues av manglende skjøtselstiltak, og der det er behov for oppstart av tiltak umiddelbart, vil slike tiltak prioriteres foran besøksforvaltningstiltak som ikke er direkte knyttet til trusselbildet. Tiltak for å styrke besøksforvaltningen kan eventuelt gå parallelt med nødvendige skjøtselstiltak.

Et delmål med budsjettposten er å tilrettelegge for de besøkende med informasjon i tråd med merkevaren Norges nasjonalparker. I enkelte verneområder er det ikke ønskelig med økt ferdsel av hensyn til verneverdiene. I slike områder er likevel god, oppdatert informasjon i tråd med merkevaren viktig.

Målet med forvaltningen av verneområdene er å redusere truslene mot verneverdiene og å ønske folk velkommen inn for gode naturopplevelser.

Strategien vår for å nå dette målet, vil være å prioritere tiltak som innretter seg mot en bedret tilstand i verneområdene. Dette vil være tiltak som innrettes mot trusselfaktorene for de aktuelle områdene, og slike tiltak kan være både skjøtselstiltak og tilretteleggingstiltak. For å sikre en god opplevelse for besøkende, vil vi følge opp tiltak som er fremmet i besøksstrategier, og inkludert er bruk av merkevaren Norges nasjonalparker.

Prioriteringer ved bruk av tiltaksmidler:

1. Tiltak som direkte bidrar til å motvirke negative påvirkningsfaktorer knyttet til trusselbildet. Ramsar-områder og truede naturtyper prioriteres høyest blant disse tiltakene
2. Løpende skjøtselstiltak
3. Vedlikehold av eksisterende tilrettelegging
4. Bruk av merkevaren Norges nasjonalparker i verneområder med høyt besøkstrykk
5. Bruk av merkevaren i øvrige verneområder
6. Besøksforvaltningstiltak som ikke er direkte knyttet til trusselbildet (slik som fugletårn mm.)

Finansiering av større tilretteleggingstiltak

Midler til opprettelse av installasjoner som informasjonspunkt, toalettbygg og parkeringsplasser i tilknytning til verneområder, må være forankret i en godkjent besøksstrategi for å kunne bli prioritert. Tiltaksmidler kan brukes til (primært å delfinansiere) gjennomføring av denne typen tilrettelegging, og søknader til slike anlegg skal være godt begrunnet med bl.a. informasjon om besøkstall og eksisterende bruk av området.

Tilrettelegging etter universell utforming i verneområder

Universell utforming av stier innebærer krav til dekke, terrengutforming og bredde som vanskeliggjør denne typen tiltak i verneområder. I verneforskriftene er det et generelt forbud mot tyngre tekniske inngrep, og de har som den klare hovedregel ikke dispensasjonsbestemmelser som hjemler universell tilrettelegging i verneområdet. Den generelle dispensasjonsbestemmelsen i nml. § 48 første ledd, første alternativ, vil sjelden kunne anvendes da universell utforming medfører terrenginngrep som strider mot verneformålet og påvirker verneverdiene. Hvorvidt et omsøkt tiltak er i konflikt med forskriften må vurderes i det enkelte tilfellet.

Utenfor verneområdet, i tilknytning til innfallsporter eller startpunkt, kan det i enkelte tilfeller være aktuelt å etablere tilretteleggingstiltak med universell utforming. Også utenfor verneområder bør forvaltningsmyndighet være bevisst på inngrep som påføres terrenget og gjøre en vurdering av om behovet står i forhold til kostnader og inngrep.

På denne bakgrunnen vil det være høy terskel for tildeling av midler utover det som kan defineres som "enkel tilrettelegging" i verneområder.

Kulturminner i verneområder

Kulturminner er en del av verneformålet i de aller fleste nasjonalparker og i enkelte andre verneområder. Ansvar for oppfølging og ivaretagelse av kulturminner ligger hos kulturminnemyndighetene. Det er egne poster på statsbudsjettet for forvaltning av kulturminner, og tiltaksmidler prioriteres vanligvis ikke til dette formålet. Skjøtsel av enkelte kulturminner, slik som steingjerder, gravrøyser og fangstsystemer, kan likevel vurderes prioritert for samfinansiering med kulturminnemyndigheten. Eksempler på tiltak som *ikke* finansieres av tiltaksmidler eller driftsmidler er vedlikehold av bygninger i verneområder. Ansvar for finansiering av vedlikehold og drift av bygninger ligger hos eier.



Verneområdestyret
for Skardsfjella og
Hyllingsdalen



Gaejsietjahken j̄ih Hyllegen
eatnemevaarjelimmiedajven stávroe

Møtereferat – Planleggingsmøte 2 – Skardsfjella og Hyllingsdalen - 21.05.2024

Møte ble avholdt på Teams kl 12.00 – 13.30

Deltagere: Kristin Lund Austvik, SNO, Marit S. Berger, forvalter og delvis Lars Slettom , forvalter.

Vi gikk gjennom behov/oppdrag/observasjoner i Naturoppdrag for 2024 i Skardsfjella og Hyllingsdalen LVO og naturreservatene Djuptjønna, Viglåa, Litlrien, Tjerråøyan og Finnfloen.

Etter dette har forvalter oppdatert naturoppdrag med behov og oppdrag slik vi ble enige om. Det vises til Naturoppdrag for nærmere detaljer.

Observasjonene av gjerdenetting ved Skarddøra, er det foreløpig ikke opprettet oppdrag på. Her må forvalter gjøre en nærmere avtale/dialog med grunneier før tiltak kan gjennomføres. Grunneier var i førsteomgang positiv til fjerning, men har siden uttalt at dette er spor etter forferdres reindrift. Nettingbuntene er ikke fra før 1917 og er derfor ikke å betrakte som automatisk freda samisk kulturminne, men kan allikevel oppleves som et viktig samisk kulturminne.

Evt. oppdrag med fjerning av benk på Nordskardsfjellet vil bli lagt inn etter at denne er nærmere lokalisert, og grunneier er varslet.

Forvalter avtaler nærmere med grunneierne om skjøtsel av setervoller, og oppdrag om hvilke setervoller som skal sjekkes legges inn i Naturoppdrag når dette er klart.

SNO har også i år tjenestekjøpsavtale med Aursund fjellstyre, der blant annet kontroll av motorferdsel i verneområdene inngår.

Det ble avtalt befaring med oppsyn og forvaltere i Møsjødalen 28. mai med befaring av stitraseer, oppsetting av pilskilt og teller. Grunneier ble etter møte informert om befaringen og formålet.

Det er planlagt to-dagers møte med befaring i verneområdestyret 5.-6.september, og det er ønskelig at SNO v/Kristin deltar. Det kan blant annet være aktuelt å informere om status for fjellreven og andre aktuelle ting fra oppsynet. Nærmere planlegging av møte med befaring skjer senere, men foreløpig ramme er:

5. sept ettermiddag: Befaring Stugudal sentrum, møte og middag med overnatting på Kirkvollen
6. sept: Befaring gjennom Skarddøra med start fra Sylsjøen og slutt ved Væktarstua.i Stugudalen.

Referent: Marit S Berger.



Verneområdestyret
for Skardsfjella og
Hyllingsdalen



Gaejsietjahken j̄ih Hylligen
eatnemevaarjelimmiedajven stávroe

Møtereferat – Planleggingsmøte 0 – Skardsfjella og Hyllingsdalen - 07.11.2024

Møte ble avholdt på 705 Senteret kl. 12.00 – 14.30

Deltagere: Kristin Lund Austvik, SNO, Marit S. Berger, forvalter og Lars Slettom, forvalter.

Vi gikk gjennom behov/oppdrag/observasjoner i Naturoppdrag for 2024 i Skardsfjella og Hyllingsdalen LVO og naturreservatene Djuptjønna, Viglåa, Litlrien, Tjerråøyan og Finnfloen.

Etter dette har forvalter oppdatert naturoppdrag med behov og oppdrag slik vi ble enige om. Det vises til Naturoppdrag for nærmere detaljer.

Oppdragene er gjennomført av SNO og godkjent av forvalter.

Det har vært utfordringer med teller i Møsjødalen. Spørsmål om telleren ikke fungerer som den skal lenger. Det kan være aktuelt å anskaffe egne tellere til verneområdet.

Når det gjelder tilsyn av motorferdsel, har SNO vært tilstede flere ganger på Hyllingsdalsveien i løpet av sesongen, men har ikke møtt på motorferdsel som kunne kontrolleres. Verneområdestyret ønsker også oppfølging av motorferdsel på snøføre.

Tagging på stein og klopp er ikke fjernet ennå. Saken er anmeldt og henlagt av politiet.

Oppdrag om fjerning av tagging legges inn for 2025. Prøve ut ulike metoder for fjerning (stålborste / gråmaling). Skilt ved Væktarhaugen er falt ned pga snø og er tagget. Oppdrag med fjerning av tagging og oppsetting av nytt skilt legges inn for 2025. Kristin sjekker om det er et ekstra skilt på lager på Røros.

Observasjonene av gjerdenetting ved Skarddøra. Dette er det foreløpig ikke opprettet oppdrag på. Grunneier var i førsteomgang positiv til fjerning, men har siden uttalt at dette er spor etter forferdres reindrift. Nettingbuntene er ikke fra før 1917 og er derfor ikke å betrakte som automatisk freda samisk kulturminne, men kan allikevel oppleves som et viktig samisk kulturminne. Reinbeitedistriktets leder er forespurrt, men er tilbakeholdne med å gjøre tiltak i forhold til dette. Vi avventer nærmere oppdrag foreløpig, men det vil være aktuelt dersom det oppstår konkrete situasjoner (skade) i forhold til dyrevelferd/forsøpling.

Evt. oppdrag med fjerning av benk på Nordskardsfjellet. Benken er nå nærmere lokalisert, og grunneier er varslet. Legges da inn som oppdrag i 2025.

Jonasvollen – forvalter har vært i dialog med eier av gamle – han er oppfordret om å søkes dersom det er utført søknadspliktige tiltak, bør få en frist for å gi tilbakemelding på dette. Følges opp av forvalter.

Artsoppdragenen må legges inn under behov, med nye oppdrag for de ulike årene og artene.

Oppdrag om skjøtsel / kontroll av slåttemark på setervoller fornyes for 2025.

Prioritering av opparbeiding av innfallsporter ble diskutert. Både Stugudal camping, Torsvollen og 705 Senteret (mindre tiltak) kan være av de som vi starter med i 2025, men må avvente behandling i verneområdestyret.

Aktuelt med felles befaring for forvalter(e) og oppsyn til Viglsjøen (mulig plassering av åpen bu) og Viglåa (oppsetting av verneskilt) – tidlig sommer - 2025

Forslag om felles befaring med begge styrene til Vålådalen NR i Jämtland i 2025.

Referent: Lars Slettom

Arkivsaksnr: 2024/58

Saksbehandler: Marit Sophie Berger

Dato: 25.11.2024

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen	33/2024	06.12.2024

Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen - drift 2024 - budsjett og møteplan 2025

Vedlegg

1 Budsjettering SkHy 2025

Forvalters innstilling

Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen godkjenner rapport om bruk av driftsmidler for 2024, og at resterende midler benyttes til kjøp av konsulenttjenester fra Trollbinde AS, til kommunikasjonsplan, og innkjøp av ferdselsteler, slik det er foreslått i saken.

Videre godkjennes forslag til møteplan og budsjett for 2025. Utforming av søknad om driftsmidler i tråd med framlagt budsjett delegeres til forvalter Budsjett og søknadsbeløp kan justeres når nye honorarsatser foreligger, og en vet hvor mye fra siste møte i 2024 som må belastes budsjettet i 2025.

Verneområdestyret delegerer til forvalter å sende inn søknad til Miljødirektoratet, innen søknadsfristen 10.01.2025.

Saksopplysninger og vurdering

Det må søkes om midler til drift av verneområdestyret fra Miljødirektoratet. Budsjettet skal dekke reise- og møtegodtgjørelse for medlemmer i styret, samt reiseutgifter for medlemmer av rådgivende utvalg. I tillegg kommer utgifter til bespisning og møtelokaler ved alle møter i regi av verneforvaltningen. I vedtektene for styret er det krav om at styret minst skal ha 4 møter i året, og ett dialogmøte med rådgivende utvalg. Kostnader til lønn og reiser for forvalter dekkes i utgangspunktet av Statsforvalteren i Trøndelag. Reisebudsjettet for Statsforvalterens ansatte er svært begrenset, og det er

derfor aktuelt at også en del av reisebudsjettet til forvalter dekkes av styrets midler. Dette for å sikre at en får gjennomført nødvendige reiser til møter og befaringer i verneområdestyrets regi.

Det kan også søkes midler til dekking av utgifter i forbindelse med utarbeiding av forvaltningsplan, skjøtselsplaner og besøksstrategi. Dette gjelder nødvendige kartlegginger og møter (medvirkningsprosesser).

Drift av styret i 2024

Økonomi

For 2024 ble styret tildelt 220 000 kr til drift (møtekostnader, honorar mv.)+ 50 000 kr ekstra til vedlikehold og drift av innfallsporter og andre installasjoner, dvs. 270 000 kr til sammen. Det ble i oktober meldt inn et mindreforbruk på kr 30 000 som følge av at siste møte ble utsatt til 6.desember, og dermed hovedsakelig vil belastes neste års budsjett. Vi har dermed et budsjett på 240 000 på drift i 2024, hvorav kr 181 983 var brukt pr. 25.11.24. Kostnaden til kommunikasjonsplan på kr 49 149 var planlagt å dekkes av fondsmidler, men en ser nå et dette kan dekkes av årets driftsmidler. Videre må en ta høyde for noe utbetaling av møtekostnader for siste møte på årets budsjett. Det forventes derfor at vi bruker opp årets driftsmidler.

Dersom en ser at vi har tilstrekkelig midler igjen, kan det være aktuelt å kjøpe inn en ferdselsteller til bruk i Skardsfjella og Hyllingsdalen. Vi har tidligere fått tildelt tellere fra Miljødirektoratet/SNO sentralt, men disse har til dels fungert lite tilfredsstillende, og det har vært stor usikkerhet om tildeling av teller. Som følge av dette har flere nasjonalparkstyret gått til innkjøp av egne tellere som de drifter selv. Samtidig har Miljødirektoratet sagt at de vil fase ut sine tellere og heller satse på andre former for registrering av ferdsel i områdene, f.eks. ved bruk av telefondata. Det er også gitt klar føring på at styrene ikke kan bruke tiltaksmidler til innkjøp av nye tellere. Skardsfjella og Hyllingsdalen er et område med relativt lite besøk, men vi har stier som det kan være nyttig å følge utviklingen av ferdselen på. I denne sammenheng kan det være aktuelt å ha en egen teller. Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan vurderer nå å kjøpe inn tre enkle tellere av typen [Pyro – Nano ferdselsteller](#). Dersom vårt styre også kjøper inn en teller, kan dette gå inn i et felles lager med tellere som kan brukes der det er hensiktsmessig det enkelte år, og der det området som bruker telleren blir belastet med årlige utgifter til abonnement mv. En teller av typen Pyro – nano, koster ca. kr 13 000, og årsabonnementet er på ca kr 2 500.

Møtevirksomhet

Det er gjennomført fysiske styremøter 06.03, 03.05 og 06.09 og ett e-postmøte 04.07. I tillegg kommer møte 06.12. Det ble gjennomført kompetansedager for styremedlemmene 05.-06.03 og dialogmøte med rådgivende utvalg og administrativt kontaktutvalg 03.05. Det var planlagt befarings langs pilgrimsstien i Skarddøra 07.09, men denne ble avlyst pga. at bare ett styremedlem kunne delta. Det tas sikte på å lage en årsrapport for styrets arbeid i 2024 på samme måte som for tidligere år.

Plan for drift av styret 2025

Det legges opp til 4 fysiske møter for styret i 2025, hvorav ett to-dagers med befarings/studietur, og ett dialogmøte med rådgivende utvalg.

Det foreslås i år et felles opplegg for befarings sammen med Nasjonalparkstyret i Skarvan og Roltdalen og Sylan, der styrene har styremøter hver for seg, men med

felles befaring. Det kan for eksempel være aktuelt å besøke vårt naboland Sverige og naturreservatet i Vålådalen

Det er ut fra dette beregnet en kostnad på kr 225 000 kr til drift av styret i 2025, se vedlagt budsjett. I tillegg kommer dekning av siste styremøte i 2024 på kr 30 000. Budsjettet er laget med honorarsatser for 2024. Dette vil bli juset så snart satsene for 2025 foreligger.

I tabellen under er det satt opp et forslag til møteplan for 2025. Forvæter ber styrets medlemmer at datoene passer i deres kalender.

Møteplan 2024	Verneområdestyret	Rådgivende utvalg	Administrativt kontaktutvalg	SNO lokalt
Januar				
Februar	20.02 i Tydal			
Mars			x	x
April	Styremøte og dialogmøte 09.05 Røros	Dialogmøte 09.05 Røros	Dialogmøte 09.05 Røros	
Mai				
Juni/Juli				
August	21. – 22.08 Styremøte med befaring (felles med Skarvan-Roltdalen – Sylan)			
September				
Oktober				x(formøte okt/nov)
November	28.11 i Tydal			28.11 i Tydal
Desember			x	
Sum møter	4	1	3	3

Vedlikehold og drift av styrets anlegg.

Dette gjelder løpende oppgaver som oppsett av verneskilt, og drift av innfallsporter. Dette skal det ikke søkes spesifikke midler til da alle nasjonalpark- og verneområdestyrer får en fast grunnstøtte til dette formålet over driftsmidlene. Det er signalisert fra Miljødirektoratet at verneområdestyret får samme beløp som i 2024, det vil si kr 50 000 til dette formålet i 2025.

Konklusjon

Forvalter foreslår at verneområdestyret godkjenner rapport om bruk av styrets driftsmidler i 2024, og at restmidler benyttes til kjøp av konsulenttenester fra Trollbinde AS til kommunikasjonsplan, og innkjøp av ferdselstiller, slik det er foreslått i saken over.

Forvalter viser til vedlagt budsjett og vurderinger i saken over og foreslår at det søkes om i størrelsesorden kr 255 000 til drift av Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen i 2025. Budsjettet og søknadsbeløpet vil bli justert når nye honorarsatser foreligger, og vi vet hvor mye fra møte i 2024 som må belastes budsjettet i 2025.

Verneområdestyret delegerer til forvalter å sende inn søknad til Miljødirektoratet, innen søknadsfristen 10.01.2025

Budsjett for Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen 2025

Det planlegges 3 dagsmøter og et todagers møte i verneområdestyret .

	Antall deltagere	Dagsmøte			Sats	
		Antall møter	forberedelse	Timer		
Leder	1	3	2	5	721	14 085
Medl. normal takst	4	3	2	5	545	45 780
Medlem tapt arbeidsfortjeneste	1	3			2392	7 176
Medl. selvst.	1	3			960	2 880
						69 921

	Ant.	Todagersmøte			Sats	
		Antall dager	Forberedelse	Timer		
Leder	1	2	1	6	721	9 742
Medl. normal t	4	2	1	6	545	30 520
Medl. selvsten	1	2			960	1 920
Medl. Tapt arb	1	2			2392	4 784
						46 966

	Antall		
Dagsmøter Bispisn. og møter	Kr pr møte:	6 000	3
Reise to-dagers møte	Kr pr dag:	10 000	1
Dialogmøte Bispisn. og møter	Kr pr møte:	20 000	1
Rådgivende utvalg, reise	Kr pr møte:	5 000	1
Todagersmøte, kost og losji	Kr pr møte:	20 000	1
Reise og diett styremedl og fo	Kr pr reise:	1 000	35
			116 887
			18 000
			10 000
			20 000
			5 000
			20 000
			35 000
SUM NP / Råd:		224 887	

Sum styre 2025:	224 887
Siste møte 2024	30 000
S U M 2025:	254 887

ST 34/2024 Eventuelt